

Vláda Slovenskej republiky

Materiál na rokovanie
Národnej rady Slovenskej republiky

Číslo: 2167/2002

1450

Vládny návrh

zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky

s c h v a ľ u j e

vládny návrh zákona o azyle a o zmene
a doplnení niektorých zákonov

Predkladá:

Mikuláš Dzurinda

predseda vlády Slovenskej republiky

Bratislava 27. marca 2002

Národná rada Slovenskej republiky

II. volebné obdobie

1450

Vládny návrh

Zákon

z 2002

o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1

Predmet zákona

Predmetom tohto zákona je

- a) upraviť konanie o azyle,
- b) ustanoviť postup pri poskytovaní dočasného útočiska,
- c) ustanoviť práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu (ďalej len „žiadateľ“), azylantov, cudzincov¹⁾ žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídencov,
- d) ustanoviť pôsobnosť orgánov verejnej moci na úseku azylu a dočasného útočiska,
- e) upraviť integráciu azylantov do spoločnosti,
- f) upraviť pobyt v azylových zariadeniach.

§ 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto zákona sa rozumie

- a) azylom ochrana cudzinca pred prenasledovaním z dôvodov uvedených v medzinárodnej zmluve²⁾ alebo osobitnom predpise,³⁾
- b) konaním o azyle konanie o udelenie azylu a konanie o odňatie azylu,
- c) žiadateľom cudzinec, ktorý na útvare Policajného zboru⁴⁾ (ďalej len „policajný útvar“) podľa § 3 ods. 2 vyhlási, že žiada o udelenie azylu na území Slovenskej republiky,
- d) azylantom cudzinec, ktorému bol udelený azyl,

¹⁾ § 1 ods. 2 zákona č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁾ Dohovor o právnom postavení utečencov (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 319/1996 Z.z.).

³⁾ Čl. 53 Ústavy Slovenskej republiky.

⁴⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

- e) odídencom cudzinec, ktorému Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) na základe rozhodnutia vlády Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) poskytlo dočasné útočisko,
- f) bezpečnou krajinou pôvodu stabilný právny štát s demokratickým zriadením, ktorého je cudzinec štátnym občanom alebo v prípade osoby bez štátnej príslušnosti štát jej bydliska,
 - 1 v ktorom štátna moc ochraňuje ľudské práva a základné slobody⁵⁾ a zabezpečuje ich dodržiavanie,
 - 2 ktorý jeho občania alebo osoby bez štátnej príslušnosti s bydliskom v tomto štáte vo všeobecnosti neopúšťajú z dôvodov uvedených v § 8,
 - 3 ktorý ratifikoval a dodržiava medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodach a
 - 4 ktorý umožňuje činnosť právnických osôb dohliadajúcich na dodržiavanie ľudských práv v krajine,
- g) bezpečnou treťou krajinou stabilný právny štát s demokratickým zriadením, iný ako štát, ktorého je cudzinec štátnym občanom alebo v prípade osoby bez štátnej príslušnosti štát iný ako štát jej bydliska,
 - 1 ak sa v ňom cudzinec pred príchodom na územie Slovenskej republiky nachádzal a mal možnosť požiadať o ochranu podľa medzinárodnej zmluvy,⁶⁾
 - 2 kam môže byť cudzinec vrátený a môže požiadať o ochranu⁶⁾ bez toho, aby bol vystavený prenasledovaniu, mučeniu, krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu a
 - 3 ak nie je štátom, na ktorý sa vzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47,
 - 4 ak tento štát zabezpečuje ochranu podľa § 47,
- h) azylovým zariadením zachytňý tabor, pobytový tabor, prijímacie centrum a humanitné centrum,
- i) zachytňým táborom zariadenie ministerstva, v ktorom sa počas karanténnych opatrení zabezpečuje pobyt žiadateľov pred ich umiestnením v pobytovom tábore a cudzincov, ktorí požiadali o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídencom pred ich umiestnením v humanitnom centre,
- j) pobytovým táborom zariadenie ministerstva, v ktorom sa zabezpečuje pobyt žiadateľov,
- k) prijímacím centrom miesto v tranzitnom priestore medzinárodného letiska, v ktorom sa umiestňuje žiadateľ podľa § 3 ods 2 písm c),
- l) humanitným centrom zariadenie ministerstva, v ktorom sa zabezpečuje pobyt cudzincov, ktorí požiadali o poskytnutie dočasného útočiska a odídencom,
- m) integračným strediskom zariadenie ministerstva, v ktorom sa zabezpečuje prechodné ubytovanie azylantov,
- n) integráciou proces začleňovania azylantov do spoločnosti,
- o) karanténnymi opatreniami dočasná izolácia žiadateľov, cudzincov, ktorí požiadali o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídencom v zachytňom tábore na čas nevyhnutne potrebný na vykonanie základných zdravotníckych opatrení,
- p) prenasledovaním závažné alebo opakované konanie spôsobujúce ohrozenie života alebo slobody alebo ine konanie spôsobujúce psychický tlak na osobu, ak je vykonávané, podporované alebo trpene štátnymi orgánmi v štáte, ktorého je cudzinec štátnym občanom alebo v štáte, v ktorom cudzinec mal bydlisko, ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti alebo

⁵⁾ Napríklad Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb.).

⁶⁾ Dohovor o právnom postavení utečencov (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 319/1996 Z.z.).

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd (oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 209/1992 Zb.).

ak tento štát nie je schopný zodpovedajúcim spôsobom zabezpečiť ochranu pred takýmto konaním,

- q) bydliskom cudzinca bez štátnej príslušnosti štát, v ktorom sa pred vstupom na územie Slovenskej republiky dlhodobo zdržiaval a viažu ho k nemu určité osobné vzťahy,
- r) povereným zamestnancom ministerstva zamestnanec, ktorý vykonáva úlohy ministerstva podľa tohto zákona.

DRUHÁ ČASŤ KONANIE O AZYLE

PRVÁ HLAVA KONANIE O UDELENIE AZYLU

Začatie konania

§ 3

(1) Konanie o udelenie azylu začína vyhlásením žiadateľa.

(2) Príslušným na prijatie vyhlásenia je

- a) pri vstupe na územie Slovenskej republiky policajný útvar v mieste hraničného priechodu,
- b) po vstupe na územie Slovenskej republiky policajný útvar podľa miesta, kde sa cudzinec zdržiava,
- c) ak ide o cudzinca, ktorý sa letecky prepraví na územie Slovenskej republiky a nespĺňa podmienky na vstup na územie Slovenskej republiky, policajný útvar v tranzitnom priestore medzinárodného letiska.

(3) Vyhlásenie podľa odseku 1 policajný útvar zaznamená na úradnom tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 a bezodkladne ho zašle ministerstvu.

(4) Policajný útvar po vyhlásení podľa odseku 1 odníme žiadateľovi cestovný doklad alebo iný doklad o jeho totožnosti a vydá mu o tom potvrdenie. Odňaté doklady policajný útvar zašle bezodkladne ministerstvu. Policajný útvar tiež zabezpečí odňatie daktyloskopických odtlačkov žiadateľovi.

(5) Ak je podozrenie, že žiadateľ ukrýva cestovný doklad alebo iný doklad potrebný na spoľahlivé zistenie skutkového stavu vecí, alebo vec, ktorá ohrozuje život alebo zdravie osôb, je príslušník Policajného zboru⁴⁾ (ďalej len „policajt“) oprávnený vykonať prehliadku žiadateľa a jeho osobných vecí. Prehliadku žiadateľa vykoná osoba rovnakého pohlavia.

(6) Žiadateľ uvedený v odseku 2 písm. a) a b) je povinný, ak mu v tom nebránia závažné dôvody, dostaviť sa do záchytného tábora do 24 hodín od vyhlásenia podľa odseku 1. Policajný útvar vydá na preukazovanie totožnosti žiadateľovi preukaz s platnosťou 24 hodín.

(7) Preprava žiadateľa do záchytného tábora sa môže uskutočniť v sprievode policajta.

§ 4

(1) Žiadateľ je po podaní vyhlásenia podľa § 3 ods. 1 povinný poskytnúť poverenému zamestnancovi ministerstva pravdivo a úplne všetky požadované údaje potrebné na rozhodnutie o žiadosti o udelenie azylu, ktoré sa zaznamenajú na úradnom tlačive (ďalej len „dotazník“). Vzor dotazníka je uvedený v prílohe č. 2.

(2) Pri vyplňovaní dotazníka poverený zamestnanec ministerstva poučí žiadateľa o jeho právach a povinnostiach počas konania o udelenie azylu a o možnosti zastupovania v konaní podľa tohto zákona.

(3) Ministerstvo premiestni žiadateľa podľa § 3 ods. 2 písm. c) z prijímacieho centra do záchytného tábora, ak

a) nerozhodne o jeho žiadosti do siedmich dní od vyplnenia dotazníka alebo

b) súd nerozhodne do 30 dní od podania opravného prostriedku podľa § 21 ods. 5.

(4) Dieťa, ktoré sa narodilo na území Slovenskej republiky žiadateľke alebo azylantke sa považuje za žiadateľa.

(5) Zákonný zástupca dieťaťa podľa odseku 4 je povinný do 60 dní odo dňa narodenia dieťaťa poskytnúť poverenému zamestnancovi ministerstva pravdivo a úplne všetky požadované údaje potrebné na rozhodnutie o žiadosti o udelenie azylu, ktoré sa zaznamenajú v dotazníku; ak tak neurobí, ministerstvo postupuje podľa § 19 ods. 1 písm. b).

§ 5

Doklady žiadateľa

(1) Po príchode do záchytného tábora ministerstvo vydá cudzincovi staršiemu ako 15 rokov preukaz žiadateľa ako doklad o jeho totožnosti na čas konania o udelenie azylu; ministerstvo v preukaze uvedie aj údaje o deťoch žiadateľa mladších ako 15 rokov, ak sú tiež žiadateľmi.

(2) Ministerstvo vydá preukaz podľa odseku 1 cudzincovi mladšiemu ako 15 rokov, ak ho na území Slovenskej republiky nesprevádza jeho zákonný zástupca.

§ 6

Pohovor

(1) Poverený zamestnanec ministerstva na účel spoľahlivého zistenia skutkového stavu vecí vykoná pohovor so žiadateľom, na ktorý je žiadateľ povinný dostaviť sa v čase a mieste, ktoré určí ministerstvo; o vykonanom pohovore spíše zápisnicu. V odôvodnených prípadoch pohovor možno opakovať.

(2) Pred uskutočnením pohovoru poverený zamestnanec ministerstva poučí žiadateľa o jeho právach a povinnostiach počas konania o udelenie azylu.

(3) Žiadateľ je povinný uviesť pravdivo a úplne všetky skutočnosti súvisiace s jeho žiadosťou o udelenie azylu.

(4) Ministerstvo z dôvodov hodných osobitného zreteľa a s prihliadnutím na svoje možnosti zabezpečí pohovor a jeho tlmočenie osobou rovnakého pohlavia ako je žiadateľ.

(5) Pri pohovore s maloletou osobou poverený zamestnanec ministerstva prihliada na vek a stupeň rozumovej a vôľovej vyspelosti maloletého.

(6) Pohovor s osobou uvedenou v odseku 5 je možné vykonať len za prítomnosti jej zákonného zástupcu alebo opatrovníka.

§ 7

Doručovanie písomností

Ak písomnosť nemožno ani opakovane doručiť žiadateľovi do vlastných rúk, ministerstvo ju uloží v azylovom zariadení, v ktorom je žiadateľ umiestnený; oznámenie o uložení nedoručenej písomnosti vyvesí na informačnej tabuli v azylovom zariadení. Ak si žiadateľ nevyzdvihne písomnosť do siedmich dní od jej uloženia, posledný deň tejto lehoty sa považuje za deň doručenia, aj keď sa adresát o uložení písomnosti nedozvedel.

§ 8 Udelenie azylu

(1) Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý má v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, z dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

(2) Ministerstvo udelí azyl žiadateľovi, ktorý je v štáte, ktorého má štátne občianstvo, a ak ide o osobu bez štátnej príslušnosti, v štáte jeho bydliska, prenasledovaný za uplatňovanie politických práv a slobôd.

§ 9 Udelenie azylu z humanitných dôvodov

Ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

§ 10 Udelenie azylu na účely zlúčenia rodiny

(1) Ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá v štáte, ktorý azylant opustil z dôvodov podľa § 8 a azylant s tým vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta do 18 rokov ich veku alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov.

(2) Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky.

(3) Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8.

§ 11 Zamietnutie žiadosti ako neprípustnej

(1) Ministerstvo zamietne žiadosť ako neprípustnú, ak

- a) je podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, príslušný na konanie iný štát alebo
- b) žiadateľ prichádza zo štátu, ktorý Slovenská republika považuje za bezpečnú tretiu krajinu; to neplatí, ak v jeho prípade nemožno túto krajinu za takúto považovať alebo ak žiadateľa do bezpečnej tretej krajiny nie je možné účinne vrátiť.

(2) Ministerstvo vo výroku rozhodnutia podľa odseku 1 písm. a) uvedie aj štát, ktorý je príslušný na konanie o udelenie azylu.

(3) Ministerstvo rozhodne podľa ods. 1 písm. b) do 30 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť nemôže byť zamietnutá ako neprípustná.

§ 12 Zamietnutie žiadosti ako zjavne neopodstatnenej

(1) Ministerstvo žiadosť o udelenie azylu zamietne ako zjavne neopodstatnenú, ak o udelenie azylu požiada žiadateľ, ktorý

- a) zakladá svoju žiadosť na iných dôvodoch ako v § 8 alebo 10, najmä na dôvodoch, ako sú hľadanie zamestnania alebo lepších životných podmienok,
- b) bez náležitého vysvetlenia
 - 1. zakladá svoju žiadosť na nepravdej totožnosti alebo na falšovaných dokladoch, o ktorých aj počas pohovoru tvrdí, že sú pravé,
 - 2. po predložení žiadosti o udelenie azylu úmyselne poskytne nepravdivé ústne alebo písomné údaje,
 - 3. úmyselne poškodí, zničí alebo akýmkoľvek iným spôsobom sa zbaví svojho cestovného dokladu alebo iného dokladu dôležitého na konanie o udelenie azylu s úmyslom vytvoriť si nepravú totožnosť alebo sťažiť posudzovanie žiadosti,
 - 4. úmyselne neoznámí, že už v minulosti predložil svoju žiadosť o udelenie azylu v jednej krajine alebo vo viacerých krajinách, najmä ak používa nepravú totožnosť,
 - 5. predloží svoju žiadosť o udelenie azylu až s úmyslom odvrátiť bezprostredne hroziace vyhostenie po tom, čo takúto žiadosť v minulosti nepredložil alebo
 - 6. nesplní povinnosť spolupracovať s ministerstvom podľa tohto zákona, najmä ak sa opakovane a bez vážnych dôvodov odmieta dostaviť na pohovor alebo
- c) pochádza zo štátu, ktorý Slovenská republika považuje za bezpečnú krajinu pôvodu; to neplatí, ak v jeho prípade nemožno túto krajinu za takúto považovať.

(2) Ministerstvo tiež zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú, ak ide o opakovanú žiadosť a žiadateľ uvádza rovnaké skutočnosti ako v predchádzajúcom konaní; to neplatí, ak bolo konanie o udelenie azylu zastavené podľa § 19 ods. 1 písm. a) až c), f) a g).

(3) Ministerstvo rozhodne podľa odsekov 1 až 3 do 30 dní od začatia konania; po uplynutí tejto lehoty žiadosť nemôže byť zamietnutá ako zjavne neopodstatnená.

(4) Ministerstvo nezamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, ak o azyl požiada cudzinec uvedený v § 16 ods. 2, ktorého na území Slovenskej republiky nesprevádza jeho zákonný zástupca.

§ 13

Neudelenie azylu

(1) Ministerstvo neudelí azyl, ak je dôvodné podozrenie, že žiadateľ

- a) sa dopustil trestného činu proti mieru, trestného činu vojnového alebo trestného činu proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov obsahujúcich ustanovenia o týchto trestných činoch²⁾,
- b) sa dopustil závažného nepolitického trestného činu mimo územia Slovenskej republiky predtým, ako požiadal o udelenie azylu²⁾ alebo
- c) je vinný za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov²⁾.

(2) Ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ktorý má viac štátnych občianstiev a odmieta ochranu štátu, ktorého je štátnym občanom, pričom nejde o štát podľa § 8.

DRUHÁ HLAVA ZÁNIK AZYLU

§ 14

Dôvody zániku azylu

(1) Azyl zaniká

- a) udelením štátneho občianstva Slovenskej republiky azylantovi,
- b) písomným vyhlásením azylanta o vzdaní sa azylu,

- c) smrťou azylanta alebo
- d) jeho odňatím.

(2) Písomným vyhlásením azylanta o vzdaní sa azylu zaniká azyl dňom doručenia tohto vyhlásenia ministerstvu.

§ 15 Odňatie azylu

(1) Konanie o odňatie azylu začína na podnet ministerstva.

(2) Ministerstvo odníma azyl, ak

- a) bol udelený na základe nepravdivých údajov alebo falšovaných dokladov alebo azylant zamlčal skutočnosti podstatné na spoľahlivé zistenie skutkového stavu veci,
- b) azylant dobrovoľne využil ochranu, ktorú mu poskytol štát, ktorého je štátnym občanom,
- c) azylant po predchádzajúcej strate štátneho občianstva znova dobrovoľne získal svoje pôvodné štátne občianstvo,
- d) azylant nadobudol štátne občianstvo a prijal ochranu štátu svojho nového štátneho občianstva,
- e) azylant bezdôvodne odmieta ochranu poskytovanú štátom, ktorého je štátnym občanom, napriek tomu, že okolnosti, pre ktoré sa mu udelil azyl, už pominuli; to neplatí, ak azylant preukáže závažné dôvody založené na predchádzajúcom prenasledovaní, pre ktoré odmieta ochranu štátu, ktorého je štátnym občanom,
- f) azylant je schopný vrátiť sa do štátu svojho bydliska, pretože okolnosti, pre ktoré sa mu udelil azyl, pominuli; to neplatí, ak azylant preukáže dôvody predchádzajúceho prenasledovania, pre ktoré odmieta návrat do štátu svojho bydliska,
- g) azylant sa dobrovoľne znova zdržiava v štáte, ktorý opustil z obavy pred prenasledovaním alebo
- h) je dôvodné podozrenie, že azylant sa dopustil konania podľa § 13 ods. 1.

(3) Ak bol azyl udelený podľa § 8 odňatý alebo zanikol podľa § 14 ods. 1 písm. b), ministerstvo odníma azyl aj azylantovi, ktorému bol azyl udelený na účel zlúčenia rodiny, ak nie je dôvod na udelenie azylu podľa § 8.

(4) Ministerstvo môže odňať azyl udelený z humanitných dôvodov, ak tieto dôvody pominuli a cudzinec je schopný vrátiť sa do svojej krajiny.

TRETIA HLAVA SPOLOČNÉ USTANOVENIA O KONANÍ O AZYLE

Účastník konania § 16

(1) Účastníkom konania

- a) o udelenie azylu je žiadateľ,
- b) o odňatie azylu je azylant, s ktorým sa začalo konanie o odňatie azylu.

(2) Za cudzinca, ktorý nenadobudol plnoletosť⁷⁾ robí právne úkony jeho zákonný zástupca. Ak sa takýto cudzinec zdržiava na území Slovenskej republiky bez zákonného zástupcu, ministerstvo mu ustanoví opatrovníka⁸⁾; za opatrovníka sa spravidla ustanoví príbuzný maloletého, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky.

⁷⁾ § 8 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

⁸⁾ § 16 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

§ 17

(1) Účastník konania má právo byť počas konania v styku s Úradom Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov (ďalej len „úrad vysokého komisára“) a mimovládnyimi organizáciami, ktoré sa na území Slovenskej republiky zaoberajú starostlivosťou o žiadateľov a azylantov.

(2) Nahliadnutie do spisu v konaní o azyle je podmienené predchádzajúcim súhlasom účastníka konania; to sa nevzťahuje na zástupcu alebo opatrovníka účastníka konania a na povereného zástupcu úradu vysokého komisára. Ministerstvo neumožní nahliadnutie do spisu ani so súhlasom účastníka konania, ak je dôvodné podozrenie, že údaje, ktoré sú v ňom uvedené, môžu byť zneužitú v inom konaní o azyle.

§ 18

(1) Ak účastník konania neovláda slovenský jazyk, ministerstvo na konanie o azyle prizve tlmočníka. Účastník konania je oprávnený v konaní používať jazyk, v ktorom sa môže dorozumieť.

(2) Účastník konania si môže na vlastné trovy prizvať na konanie ďalšieho tlmočníka podľa svojho výberu.

§ 19

Zastavenie konania

(1) Ministerstvo konanie o azyle zastaví, ak

- a) sa žiadateľ uvedený v § 3 ods. 2 písm. a) a b) do troch dní od vyhlásenia bez závažných dôvodov nedostaví do záchytného tábora,
- b) si zákonný zástupca nesplnil povinnosť podľa § 4 ods. 5,
- c) žiadateľ vzal žiadosť o udelenie azylu späť,
- d) odpadol dôvod konania začatého na podnet ministerstva,
- e) účastník konania zomrel,
- f) sa žiadateľ bez povolenia viac ako 30 dní zdržiava mimo azylového zariadenia alebo
- g) žiadateľ dobrovoľne opustil územie Slovenskej republiky.

(2) V prípadoch podľa odseku 1 písm. e) až g) sa rozhodnutie nevydáva; dôvod zastavenia konania sa vyznačí v spise.

§ 20

Rozhodnutie

(1) Ministerstvo v konaní o azyle rozhodne do 90 dní od začatia konania. Ministerstvo pri rozhodovaní vychádza najmä z výsledkov pohovoru a informácií o krajine pôvodu žiadateľa. Lehotu na rozhodovanie môže v odôvodnených prípadoch predĺžiť predstavený zamestnanca⁹⁾, ktorý vo veci koná. O predĺžení lehoty na rozhodnutie vo veci žiadosti o udelenie azylu ministerstvo žiadateľa písomne vyzoomie.

(2) Rozhodnutie o udelení azylu sa vydáva na dobu neurčitú.

(3) Ak ministerstvo zamietne žiadosť ako zjavne neopodstatnenú, rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, vo výroku rozhodnutia uvedie, či sa na cudzinca vzťahuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia podľa § 47.

⁹⁾ § 9 zákona č. 312/2001 Z.z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(4) Rozhodnutie v konaní o azyle sa doručuje účastníkovi konania v mieste a čase určenom ministerstvom v písomnej výzve na prevzatie rozhodnutia; pri prevzatí rozhodnutia musí byť účastník konania oboznámený s rozhodnutím v jazyku, ktorému rozumie.

(5) Rozhodnutie v konaní o azyle sa doručuje aj zástupcovi účastníka konania alebo jeho opatrovníkovi; azylovému zariadeniu, v ktorom je žiadateľ umiestnený, úradu vysokého komisára a policajnému útvaru príslušnému podľa miesta azylového zariadenia, v ktorom je žiadateľ umiestnený alebo podľa miesta trvalého pobytu azylanta sa rozhodnutie oznamuje.

§ 21

Preskúmanie rozhodnutia

(1) Proti rozhodnutiu ministerstva o neudelení azylu alebo o odňatí azylu je možné podať opravný prostriedok na súd¹⁰⁾ do 30 dní od doručenia rozhodnutia. Podanie opravného prostriedku má odkladný účinok.

(2) Proti rozhodnutiu, ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako neprípustná podľa § 11 ods. 1 písm. a), je možné podať opravný prostriedok na súd¹⁰⁾ do siedmich dní od jeho doručenia; podanie opravného prostriedku nemá odkladný účinok, ak súd nerozhodne inak¹¹⁾.

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým bola žiadosť o udelenie azylu zamietnutá ako neprípustná podľa § 11 ods. 1 písm. b), je možné podať opravný prostriedok na súd¹⁰⁾ do siedmich dní od jeho doručenia; podanie opravného prostriedku má odkladný účinok. O opravnom prostriedku rozhodne súd bezodkladne, najneskôr do 30 dní odo dňa doručenia opravného prostriedku.

(4) Proti rozhodnutiu, ktorým bola žiadosť o udelenie o azyl zamietnutá ako zjavne neopodstatnená, je možné podať opravný prostriedok na súd¹⁰⁾ do siedmich dní od jeho doručenia. Podanie opravného prostriedku má odkladný účinok; o opravnom prostriedku rozhodne súd bezodkladne.

(5) Proti rozhodnutiu ministerstva v konaní o udelenie azylu v čase, keď je žiadateľ umiestnený v prijímacom centre v tranzitnom priestore medzinárodného letiska je možné podať opravný prostriedok na súd¹⁰⁾ do siedmich dní od jeho doručenia. Podanie opravného prostriedku má odkladný účinok.

(6) Na rozhodovanie o opravnom prostriedku podľa odsekov 1 až 5 je príslušný krajský súd.

TRETIA ČASŤ

PRÁVA A POVINNOSTI ŽIADATEĽOV A AZYLANTOV

PRVÁ HLAVA

PRÁVA A POVINNOSTI ŽIADATEĽOV

§ 22

(1) Žiadateľ je počas konania o udelenie azylu oprávnený zdržiavať sa na území Slovenskej republiky, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Žiadateľovi sa počas pobytu v záchytnom tábore, pobytovom tábore a prijímacom centre v tranzitnom priestore medzinárodného letiska bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné a základná zdravotnícka starostlivosť. Žiadateľovi sa tiež poskytuje vreckové.

¹⁰⁾ § 250l Občianskeho súdneho poriadku.

¹¹⁾ § 250n Občianskeho súdneho poriadku.

(3) Ministerstvo môže na základe písomnej žiadosti žiadateľovi povoliť pobyt mimo pobytového tábora, len ak štátny občan Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo cudzinec s povolením na pobyt na území Slovenskej republiky predloží písomné čestné vyhlásenie o tom, že zabezpečí ubytovanie žiadateľa a úhradu všetkých výdavkov spojených s jeho pobytom na území Slovenskej republiky. Ministerstvo v tomto prípade uhrádza len výdavky na základnú zdravotnícku starostlivosť žiadateľa.

(4) Ministerstvo môže na základe písomnej žiadosti povoliť pobyt žiadateľa mimo pobytového tábora aj v prípade, ak žiadateľ je schopný uhradiť všetky výdavky spojené s pobytom z vlastných prostriedkov, s výnimkou základnej zdravotníckej starostlivosti, ktorú uhrádza ministerstvo.

(5) Počas pobytu v pobytovom tábore môže žiadateľ navštevovať kurz slovenského jazyka; výdavky s tým spojené uhrádza ministerstvo.

§ 23

(1) Žiadateľ po príchode do záchytného tábora, a ak ide o žiadateľa podľa § 3 ods. 2 písm. c) po podaní vyhlásenia, je povinný podrobiť sa fotografovaniu.

(2) Žiadateľ je povinný, ak ministerstvo nerozhodne inak

- a) zdržiavať sa v prijímacom centre, ak ide o žiadateľa podľa § 3 ods. 2 písm. c),
- b) po príchode do záchytného tábora
 - 1. podrobiť sa zdravotnej prehliadke a karanténnym opatreniam,
 - 2. zdržiavať sa v záchytnom tábore,
- c) po skončení karanténnych opatrení do právoplatnosti rozhodnutia o udelenie azylu zdržiavať sa v pobytovom tábore,
- d) navštevovať kurz slovenského jazyka, ak ide o žiadateľa, na ktorého sa vzťahuje povinná školská dochádzka.

(3) Žiadateľ je tiež povinný

- a) ak je ubytovaný mimo pobytového tábora, prihlásiť sa do troch pracovných dní na policajnom útvere príslušnom podľa miesta svojho pobytu,
- b) počas pobytu v záchytnom tábore alebo pobytovom tábore dodržiavať vnútorný poriadok,
- c) oznámiť ministerstvu do 20 dní narodenie svojho dieťaťa na území Slovenskej republiky,
- d) na vyzvanie príslušných orgánov preukázať svoju totožnosť preukazom žiadateľa,
- e) chrániť preukaz žiadateľa alebo oprávnenia na poskytnutie zdravotníckej starostlivosti, pred stratou, odcudzením, poškodením, zničením alebo zneužitím,
- f) bezodkladne ohlásiť ministerstvu stratu, odcudzenie, poškodenie, zničenie alebo zneužitie preukazu žiadateľa alebo oprávnenia na poskytnutie zdravotníckej starostlivosti,
- g) odovzdať ministerstvu po ukončení konania doklady uvedené v písmene e).

(4) Žiadateľ do právoplatnosti rozhodnutia o udelení azylu nesmie vstupovať do pracovnoprávneho vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu¹²⁾ ani podnikat'¹³⁾.

DRUHÁ HLAVA PRÁVA A POVINNOSTI AZYLANTOV

§ 24

Pobyt azylanta na území Slovenskej republiky

(1) Azylant je oprávnený na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky.

¹²⁾ Napríklad Zákonník práce.

¹³⁾ § 2 Obchodného zákonníka.

(2) Azylantovi vydá policajný útvar doklad o povolení na trvalý pobyt¹⁴⁾ na území Slovenskej republiky s údajmi o jeho totožnosti a s označením účelu pobytu „AZYLANT“. Doba platnosti dokladu o povolení na trvalý pobyt je najviac päť rokov. Platnosť tohto dokladu sa opakovane predlžuje najviac o päť rokov.

(3) Azylant, ktorý je držiteľom dokladu o povolení na trvalý pobyt, je povinný dbať na to, aby údaje uvedené v tomto doklade boli pravdivé a zodpovedali skutočnosti. Zmenu mena, priezviska, štátnej príslušnosti a adresy miesta trvalého pobytu je azylant povinný ohlásiť príslušnému policajnému útvaru do troch pracovných dní odo dňa, keď zmena nastala.

§ 25

Cestovný doklad azylanta

Podmienky vydávania cestovného dokladu azylanta upravuje osobitný predpis¹⁵⁾.

§ 26

Povinnosti azylanta

Azylant je povinný

- a) chrániť doklad o povolení na trvalý pobyt, cestovný doklad cudzinca alebo preukaz poistenca pred stratou, odcudzením, poškodením, zničením alebo zneužitím,
- b) neodkladne ohlásiť policajnému útvaru podľa miesta svojho pobytu stratu, odcudzenie, poškodenie, zničenie alebo zneužitie dokladu o povolení na trvalý pobyt, cestovného dokladu cudzinca alebo preukazu poistenca,
- c) ohlásiť ministerstvu všetky zmeny podľa § 24 ods. 3,
- d) oznámiť ministerstvu do 20 dní narodenie svojho dieťaťa na území Slovenskej republiky,
- e) požiadať o predĺženie platnosti dokladu o povolení na trvalý pobyt,
- f) oznámiť policajnému útvaru pobyt mimo územia Slovenskej republiky dlhší ako 180 dní,
- g) spolupracovať s ministerstvom a príslušnými orgánmi pri jeho integrácii do spoločnosti,
- h) oznámiť ministerstvu udelenie štátneho občianstva,
- i) odovzdať ministerstvu doklady podľa písmena a), ak mu azyl zanikne podľa § 14 písm. a), b) a d).

§ 27

(1) Na zamestnávanie azylantov na území Slovenskej republiky sa vzťahuje osobitný predpis.¹⁶⁾

(2) Na povinnú školskú dochádzku azylantov sa vzťahuje osobitný predpis.¹⁷⁾

(3) Na poskytovanie dávok sociálnej pomoci azylantom počas pobytu na území Slovenskej republiky sa vzťahuje osobitný predpis.¹⁸⁾

¹⁴⁾ Zákon č. 48/2002 Z.z.

¹⁵⁾ Zákon č. 381/1997 Z.z. o cestovných dokladoch v znení zákona č. 48/2002 Z.z.

¹⁶⁾ Zákon Národnej Rady Slovenskej republiky č. 387/1996 Z.z. o zamestnanosti v znení neskorších predpisov.

¹⁷⁾ § 34 až 37 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej socialistickej republiky č. 143/1984 Zb. o základnej škole v znení neskorších predpisov.

¹⁸⁾ Zákon č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

ŠTVRTÁ ČASŤ INTEGRÁCIA

§ 28

(1) Cieľom integrácie je poskytnúť azylantom pomoc pri ich začlenení do spoločnosti, najmä pri získavaní vhodného ubytovania a zamestnania.

(2) Po udelení azylu ministerstvo azylanta spravidla umiestni v integračnom stredisku.

(3) Ministerstvo po ukončení pobytu v integračnom stredisku jednorazovo ponúkne azylantovi možnosť ubytovania; to platí aj vo vzťahu k azylantovi, ktorý nebol umiestnený v integračnom stredisku.

(4) Ministerstvo poskytne obci, ktorá zabezpečí azylantovi ubytovanie, príspevok na zaobstaranie ubytovania alebo príspevok na rozvoj infraštruktúry obce za podmienok určených komplexným programom integrácie, ktorý na návrh ministerstva schvaľuje vláda.

(5) Ministerstvo na uľahčenie integrácie do spoločnosti umožní azylantovi navštevovať kurz slovenského jazyka v integračnom stredisku.

PIATA ČASŤ DOČASNÉ ÚTOČISKO

§ 29

(1) Dočasné útočisko sa poskytuje na účely ochrany cudzincov pred vojnovým konfliktom, následkami humanitárnej katastrofy alebo sústavným alebo hromadným porušovaním ľudských práv v krajine, ktorej je cudzinec štátnym občanom alebo u osoby bez štátnej príslušnosti v krajine jej bydliska.

(2) Vláda rozhodnutím určí začiatok, podmienky a skončenie dočasného útočiska a vyčlení finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním dočasného útočiska.

§ 30

(1) Cudzinec, ktorý žiada o poskytnutie dočasného útočiska, urobí o tom vyhlásenie

a) pri vstupe na územie Slovenskej republiky na príslušnom policajnom útvar v mieste hraničného priechodu,

b) po vstupe na územie Slovenskej republiky na policajnom útvar príslušnom podľa miesta, kde sa zdržiava.

(2) Vyhlásenie cudzinca podľa odseku 1 policajný útvar zaznamená na úradnom tlačive, ktorého vzor je uvedený v prílohe č. 1 a bezodkladne ho zašle ministerstvu.

(3) Policajný útvar po vyhlásení podľa odseku 1 odníme cudzincovi cestovný doklad alebo iný doklad o jeho totožnosti a vydá mu o tom potvrdenie. Odňaté doklady policajný útvar zašle bezodkladne ministerstvu. Policajný útvar tiež zabezpečí odňatie daktyloskopických odtlačkov cudzincovi.

(4) Cudzinec podľa odseku 1 je povinný, ak mu v tom nebránia závažné dôvody, dostaviť sa do záchytného tábora do 24 hodín od podania vyhlásenia; policajný útvar cudzincovi vydá preukaz na preukazovanie jeho totožnosti s platnosťou 24 hodín.

(5) Na prehliadku cudzinca podľa odseku 1, prehliadku jeho osobných vecí a na jeho prepravu sa použije primerane § 3 ods. 5 a 7.

§ 31

Rozhodovanie o poskytnutí dočasného útočiska

(1) Po príchode do záchytného tábora sa cudzincovi vydá doklad o povolení na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky¹⁴) s označením „ODÍDENEČ“, ak príchod cudzinca na územie Slovenskej republiky zabezpečoval úrad vysokého komisára alebo iná medzinárodná organizácia; § 5 sa vzťahuje primerane.

(2) Ak nejde o cudzinca podľa odseku 1 ministerstvo vykoná s cudzincom žiadajúcim o poskytnutie dočasného útočiska pohovor na účel zistenia jeho totožnosti.

(3) Po príchode do záchytného tábora sa vydá cudzincovi uvedenému v odseku 2 preukaz cudzinca žiadajúceho o poskytnutie dočasného útočiska ako doklad o jeho totožnosti do času, kým ministerstvo nerozhodne o poskytnutí dočasného útočiska; § 5 sa vzťahuje primerane.

(4) Ministerstvo rozhodne o poskytnutí dočasného útočiska cudzinca podľa odseku 2 najneskôr do 15 dní od podania žiadosti.

(5) Ministerstvo konanie o poskytnutie dočasného útočiska cudzincovi podľa odseku 2 zastaví, ak cudzinec

- a) vzal svoju žiadosť späť,
- b) dobrovoľne opustil územie Slovenskej republiky,
- c) v priebehu konania zomrel,
- d) požiadal o udelenie azylu alebo sa mu na území Slovenskej republiky povolil prechodný pobyt¹⁴) alebo trvalý pobyt¹⁴).

(6) V prípadoch podľa odseku 5 písm. b) až d) sa rozhodnutie nevydáva; dôvod zastavenia konania sa vyznačí v spise.

(7) Ak sa žiadosť cudzinca o poskytnutie dočasného útočiska vyhovie, rozhodnutie sa nevydáva a cudzincovi sa vydá len doklad o povolení na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky s označením „ODÍDENEČ“.

(8) Ministerstvo zamietne žiadosť o poskytnutie dočasného útočiska, ak cudzinec nespĺňa podmienky na jeho poskytnutie.

(9) Na konanie o poskytnutie dočasného útočiska sa primerane vzťahujú ustanovenia o konaní o azyly, ak nie je ustanovené inak.

§ 32

Zánik dočasného útočiska

(1) Poskytovanie dočasného útočiska zaniká,

- a) uplynutím času určeného rozhodnutím vlády,
- b) smrťou odídence,
- c) ak odídenc požiadal o udelenie azylu alebo sa mu na území Slovenskej republiky povolil prechodný pobyt¹⁴) alebo trvalý pobyt¹⁴),
- d) písomným vyhlásením odídence o vzdaní sa poskytovania dočasného útočiska,
- e) ak odídenecovi poskytol dočasné útočisko iný štát alebo
- f) zrušením.

(2) Písomným vyhlásením odídence o vzdaní sa poskytovania dočasného útočiska zaniká poskytovanie dočasného útočiska dňom doručenia tohto vyhlásenia ministerstvu.

§ 33

Zrušenie dočasného útočiska

Ministerstvo zruší poskytovanie dočasného útočiska, ak

- a) je dôvodné podozrenie, že sa odídenc dopustil konania podľa § 13 ods. 1,
- b) sa odídencom poskytnú dočasné útočisko na základe nepravdivých alebo falšovaných údajov o jeho totožnosti alebo
- c) odídencia možno odôvodnene považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu¹⁹⁾, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

§ 34

Preskúmanie rozhodnutí

(1) Proti rozhodnutiu ministerstva o zamietnutí žiadosti o poskytnutie dočasného útočiska alebo proti rozhodnutiu o zrušení poskytovania dočasného útočiska je možné podať opravný prostriedok na súd¹⁰⁾ do siedmich dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Podanie opravného prostriedku má odkladný účinok. O opravnom prostriedku proti takémuto rozhodnutiu rozhodne súd bezodkladne.

(2) Na rozhodovanie o opravnom prostriedku podľa odseku 1 je príslušný krajský súd.

§ 35

Práva a povinnosti cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska

Na cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska sa primerane vzťahujú § 22 a 23 s tým, že ministerstvo cudzinca po skončení karanténnych opatrení umiestni do humanitného centra.

§ 36

Práva a povinnosti odídencom

(1) Na odídenca sa primerane vzťahuje § 22 a 23 ods. 1 až 3 s tým, že ministerstvo odídenca po skončení karanténnych opatrení umiestni do humanitného centra.

(2) Odídenc je počas poskytovania dočasného útočiska oprávnený na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu¹⁴⁾.

(3) Na zamestnávanie odídencom na území Slovenskej republiky sa vzťahuje osobitný predpis¹⁶⁾.

(4) Ak je odídenc v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu, je povinný primerane uhrádzať výdavky spojené s jeho pobytom v humanitnom centre.

ŠIESTA ČASŤ AZYLOVÉ ZARIADENIA

§ 37

(1) Ministerstvo v záujme plniť medzinárodné záväzky Slovenskej republiky²⁾ vytvára podmienky na zriaďovanie azylových zariadení; obce pri ich zriaďovaní poskytujú ministerstvu súčinnosť.

¹⁹⁾ § 41 ods. 2 Trestného zákona.

(2) Ministerstvo poskytne obci príspevok na čiastočnú úhradu výdavkov, ktoré obec vynaloží v súvislosti so zriadením a činnosťou azylového zariadenia na jej území.

§ 38

Policajný útvar na žiadosť ministerstva zabezpečí prehliadku cudzinca a jeho osobných vecí pred jeho vstupom do záchytného tábora alebo kedykoľvek počas jeho pobytu v azylovom zariadení z dôvodov uvedených v § 3 ods. 5. Prehliadku cudzinca vykoná osoba rovnakého pohlavia.

§ 39

(1) Ministerstvo vytvorí v azylových zariadeniach vhodné podmienky na ubytovanie a starostlivosť pre maloletých, ktorých na území Slovenskej republiky nesprevádza ich zákonný zástupca, pre rodiny s deťmi a osoby vyžadujúce osobitnú starostlivosť.

(2) Ministerstvo pri umiestňovaní cudzinca v azylovom zariadení prihliada na jeho vek, zdravotný stav, príbuzenské vzťahy a náboženské, etnické alebo národnostné osobitosti. Osobitne sa umiestňujú muži od žien, maloleté osoby od plnoletých osôb, pritom sa prihliada na rodinné vzťahy.

(3) Ministerstvo vytvára pre cudzincov počas ich pobytu v azylovom zariadení podmienky na kultúrne a športové vyžitie a na získanie zručností a vedomostí, ktoré uľahčia ich budúce uplatnenie v spoločnosti.

§ 40

(1) Cudzia osoba môže vstúpiť do azylového zariadenia len s povolením ministerstva. Ministerstvo nepovolí vstup cudzej osoby do záchytného tábora s ohľadom na karanténne opatrenia, s výnimkou povereného zástupcu úradu vysokého komisára, advokáta alebo iného zástupcu žiadateľa na základe plnomocenstva alebo opatrovníka. Na povolenie vstupu do azylového zariadenia sa nevzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní.²⁰⁾

(2) Pohybovať sa v azylovom zariadení je možné iba za prítomnosti zamestnanca tohto zariadenia. Cudziniec má právo na rozhovor s povereným zástupcom úradu vysokého komisára, zástupcom alebo opatrovníkom bez prítomnosti tretích osôb. Ministerstvo na tento účel v azylovom zariadení vyhradí vhodný priestor.

§ 41

(1) Ministerstvo upraví vnútorným poriadkom podrobnosti o podmienkach pobytu cudzincov v azylovom zariadení.

(2) Ministerstvo vo vnútornom poriadku ustanoví najmä

- a) časový rozvrh na poskytovanie stravy,
- b) spôsob a rozsah poskytovania zdravotníckej starostlivosti,
- c) časový rozvrh výplaty vreckového,
- d) časový rozvrh doručovania a rozdeľovania písomností,
- e) podmienky opustenia azylového zariadenia.

(3) Ministerstvo vydá vnútorný poriadok azylového zariadenia v slovenskom jazyku a zabezpečí ich preklad do cudzích jazykov podľa potreby cudzincov.

(4) Ministerstvo zabezpečí oboznámenie cudzincov ubytovaných v azylovom zariadení s vnútorným poriadkom tohto zariadenia v jazyku, ktorému rozumejú.

²⁰⁾ Zákon č. 71/1967 Zb.

SIEDMA ČASŤ
SPOLUPRÁCA S ÚRADOM VYSOKÉHO KOMISÁRA, MEDZINÁRODNOU
ORGANIZÁCIOU PRE MIGRÁCIU A MIMOVLÁDNymi ORGANIZÁCIAMI

Spolupráca s úradom vysokého komisára

§ 42

(1) Ministerstvo v priebehu konania o azyle spolupracuje s úradom vysokého komisára.

(2) Poverený zástupca úradu vysokého komisára môže

- a) v ktoromkoľvek štádiu sa zúčastniť na konaní o azyle,
- b) nadviazať kontakt s účastníkom konania,
- c) nahliadať do spisu účastníka konania.

(3) Údaje, s ktorými sa poverený zástupca úradu vysokého komisára oboznámil pri nahliadaní do spisu alebo pri ústnom pohovore, je oprávnený používať len na potreby plnenia úloh podľa medzinárodnej zmluvy²).

§ 43

Ministerstvo poskytuje úradu vysokého komisára

- a) informácie o rozhodnutiach vydaných v konaní o azyle,
- b) štatistické údaje o žiadateľoch.

§ 44

Spolupráca s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu

Ministerstvo spolupracuje s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu pri zabezpečovaní vycestovania cudzincov, ktorí sa chcú dobrovoľne vrátiť do krajiny pôvodu alebo vycestovať do tretej krajiny.

§ 45

Spolupráca s mimovládnyimi organizáciami

Ministerstvo pri zabezpečovaní starostlivosti o žiadateľov a azylantov, spolupracuje s mimovládnyimi organizáciami.

§ 46

Spolupráca pri poskytovaní dočasného útočiska

Ustanovenia § 42 až 45 sa primerane vzťahujú aj na spoluprácu vo veciach poskytovania dočasného útočiska.

ÔSMA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 47

Zákaz vyhostenia alebo vrátenia

(1) Žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídencu nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo ho vrátiť na hranice územia štátu,²¹⁾ kde by jeho život alebo osobná sloboda boli ohrozené z dôvodov jeho rasy, náboženstva, národnosti, príslušnosti k určitej sociálnej skupine alebo zastávania určitých politických názorov; to neplatí pre toho, koho odôvodnene možno považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného z obzvlášť závažného trestného činu¹⁹⁾, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.

(2) Žiadateľa, azylanta, cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídencu nemožno vyhostiť akýmkoľvek spôsobom alebo vrátiť na hranice územia štátu,²¹⁾ kde by bol mučený alebo podrobený krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

§ 48

Evidencie

(1) Ministerstvo vedie v informačnom systéme

- a) osobné údaje a informácie o žiadateľoch,
- b) osobné údaje a informácie o azylantoch,
- c) osobné údaje a informácie o cudzincoch žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska,
- d) osobné údaje a informácie o odídencoch,
- e) obrazové snímky a záznamy osôb uvedených v písmene a) až d),
- f) evidenciu daktyloskopických odtlačkov žiadateľov a cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska.

(2) Ministerstvo vedie osobné údaje podľa odseku 1 v rozsahu podľa príloh č. 1 a 2.

(3) Na ochranu osobných údajov sa vzťahuje osobitný predpis.²²⁾

§ 49

Výmena údajov

(1) Ministerstvo údaje uvedené v § 48 ods. 1

- a) poskytuje do iného štátu,
- b) prijíma z iného štátu.

(2) Ministerstvo informuje dotknutú osobu o výmene údajov do iného štátu a na požiadanie jej umožní prístup k údajom, ktoré boli získané výmenou.

(3) Ministerstvo nesmie počas trvania konania o azyle poskytnúť údaje podľa § 48 do štátu podľa § 8.

§ 50

Úhrada trov konania a ostatných výdavkov

Ministerstvo uhrádza

- a) výdavky spojené s prepravou cudzinca do záchytného tábora,

²¹⁾ Napríklad § 58 zákona č. 48/2002 Z.z., § 379 až 383 Trestného poriadku.

²²⁾ Zákon č. 52/1998 Z.z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

- b) výdavky spojené s pobytom cudzinca v azylovom zariadení,
- c) trovy konania a odmeny tlmočníka v konaní podľa tohto zákona,
- d) ďalšie výdavky, ak tak ustanovuje tento zákon.

§ 51

Ministerstvo za porušenie povinností uvedených v tomto zákone môže odňať vreckové žiadateľovi, cudzincovi žiadajúcemu o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídencovi .

§ 52

Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní²⁰), ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 53

Splnomocňovacie ustanovenie

Vláda nariadením vydá zoznam štátov, ktoré považuje za bezpečné tretie krajiny a bezpečné krajiny pôvodu.

§ 54

Prechodné ustanovenia

(1) Konanie o žiadosti o priznanie postavenia utečenca začaté pred 1. januárom 2003 sa považuje za konanie o udelenie azylu a dokončí sa podľa tohto zákona.

(2) Cudziniec, ktorému sa priznalo postavenie utečenca podľa doterajších predpisov sa považuje za azylanta podľa tohto zákona.

(3) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používajú slová „žiadateľ o priznanie postavenia utečenca“ rozumie sa tým „žiadateľ“.

(4) Kde sa vo všeobecne záväzných právnych predpisoch používa slovo „utečenec“ rozumie sa tým „azylant“.

(5) Preukaz na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky s označením „UTEČENEC“ vydaný podľa doterajších predpisov sa považuje za doklad o povolení na trvalý pobyt na území Slovenskej republiky s označením účelu pobytu „AZYLANT“ s platnosťou v ňom vyznačenou.

(6) Preukaz utečenca vydaný cudzincovi žiadajúcemu o priznanie postavenia utečenca podľa doterajších predpisov sa považuje za preukaz žiadateľa podľa tohto zákona.

§ 55

Zrušuje sa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 283/1995 Z.z. o utečencoch v znení zákona č. 309/2000 Z.z..

Čl. II

Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení zákona č. 36/1967 Zb., zákona č. 158/1969 Zb., zákona č. 49/1973 Zb., zákona č. 20/1975 Zb., zákona č. 133/1982 Zb., zákona č. 180/1990 Zb., zákona č. 328/1991 Zb., zákona č. 519/1991 Zb., zákona č. 263/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 5/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 46/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky

č. 190/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 232/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 22/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 58/1996 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 281/1996 Z.z., zákona č. 211/1997 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 359/1997 Z.z., zákona č. 144/1998 Z.z., zákona č. 169/1998 Z.z., zákona č. 187/1998 Z.z., zákona č. 225/1998 Z.z., zákona č. 233/1998 Z.z., zákona č. 235/1998 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 318/1998 Z.z., zákona č. 331/1998 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 66/1999 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 166/1999 Z.z., nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 185/1999 Z.z., zákona č. 223/1999 Z.z. a zákona č. 303/2001 Z.z. sa dopĺňa takto:

V § 246 ods. 2 písm. a) sa na konci pripájajú tieto slová: „ak osobitný zákon neustanovuje inak“.

Čl. III

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 123/1996 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 224/1996 Z.z., zákona č. 70/1997 Z.z., zákona č. 1/1998 Z.z., zákona č. 262/1998 Z.z., zákona č. 232/1999 Z.z., zákona č. 3/2000 Z.z., zákona č. 142/2000 Z.z., zákona č. 211/2000 Z.z., zákona č. 468/2000 Z.z. a zákona č. 553/2001 Z.z. sa dopĺňa takto:

V prílohe k zákonu Národnej rady Slovenskej republiky č. 145/1995 Z.z. o správnych poplatkoch v znení neskorších predpisov v časti Sadzobník správnych poplatkov sa v položke 20 za slová „štátnym občanom ... 500 Sk“ vkladá text, ktorý znie:

„Oslobodenie

Od poplatkov podľa tejto položky sú oslobodení cudzinci, ktorým sa udelil azyl^{16a)}.“

Poznámka pod čiarou k odkazu 16a znie:

„^{16a)} Zákon č./2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

Čl. IV.

Zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 14 sa za odsek 3 vkladá nový odsek 4, ktorý znie:

„(4) Zastupiteľský úrad udelí vízum rodinnému príslušníkovi azylanta, ak tento spĺňa podmienky podľa osobitného predpisu^{5a)}.“

Doterajšie odseky 4 až 9 sa označujú ako odseky 5 až 10.

Poznámka pod čiarou k odkazu 5a znie:

„^{5a)} § 10 zákona č./2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“

2. V § 14 ods. 8 sa bodka na konci nahrádza bodkočiarkou a dopĺňajú sa slová „to neplatí, ak ide o vízum podľa odseku 4.“

3. § 58 vrátane nadpisu znie:

„§ 58

Prekážky administratívneho vyhostenia

(1) Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bol ohrozený jeho život z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo pre politické presvedčenie, alebo v ktorom by mu hrozilo mučenie, kruté, neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest. Rovnako nemožno cudzinca administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom mu bol uložený trest smrti, alebo je predpoklad, že v prebiehajúcom trestnom konaní mu takýto trest môže byť uložený.

(2) Cudzinca nemožno administratívne vyhostiť do štátu, v ktorom by bola ohrozená jeho sloboda z dôvodov jeho rasy, národnosti, náboženstva, príslušnosti k určitej sociálnej skupine, alebo pre politické presvedčenie; to neplatí, ak cudzinec svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu alebo ak bol odsúdený za obzvlášť závažný trestný čin²¹⁾ a predstavuje nebezpečenstvo pre Slovenskú republiku.

(3) Osobu bez štátnej príslušnosti, ktorá má povolený trvalý pobyt, možno administratívne vyhostiť iba v prípade, ak svojím konaním ohrozuje bezpečnosť štátu alebo verejný poriadok a nevzťahujú sa na ňu prekážky administratívneho vyhostenia podľa odsekov 1 a 2.“

Čl. V

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2003, okrem § 11 ods. 1 písm. a) a § 21 ods. 2, ktoré nadobudnú účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám.

VYHLÁSENIE CUDZINCA

1. Ja (meno a priezvisko) :
2. Narodený (dátum, miesto, štát):
3. Národnosť :
4. Štátna príslušnosť:
5. Č. cestovného dokladu / preukazu totožnosti:
6. Do Slovenskej republiky som pricestoval /a/ dňa, cez hraničný priechod:
7. O udelenie azylu na území Slovenskej republiky – poskytnutie dočasného útočiska* žiadam z týchto dôvodov:

.....
.....
.....
.....
.....

Bol /a/ som poučený /á/ o svojich právach a povinnostiach, predovšetkým o povinnosti prihlásiť sa bez meškania v záchytnom tábore a o následkoch nesplnenia tejto povinnosti. Tiež som bol /a/ poučený /á/ o práve zvoliť si na konanie právneho zástupcu a obrátiť sa, ak je to potrebné, na Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov /UNHCR/ a o práve kontaktovať sa s inými organizáciami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o azylantov.

V dňa

.....
Odtlačok pečiatky útvaru PZ a podpis
príslušníka, ktorý vyhlásenie prijal

.....
Podpis cudzinca

.....
Podpis tlmočníka

* - nehodiace sa prečiarknite

Odtlačok pečiatky záchytného tábora

Číslo :

FOTO

3, 5 x 4, 5 cm

DOTAZNÍK
žiadateľa o udelenie azylu

1. Priezvisko :
2. Meno :
3. Predchádzajúce priezviská :
4. Pohlavie (muž/žena) :
5. Dátum narodenia :
6. Miesto a štát narodenia:
7. Štátne občianstvo :
 - a/ pôvodné :
 - b/ súčasné (uved'te všetky štátne občianstva):
 - c/ bez štátnej príslušnosti (uved'te dôvody) :
8. Národnosť (etnická príslušnosť) :
9. Jazyková znalosť :
 - a/ rodný jazyk :
 - b/ ďalšie jazyky a stupeň ich znalosti:
10. Náboženské vyznanie :
11. Uved'te doklady, ktorými môžete preukázať svoju totožnosť :
 - a/ cestovný doklad (pas, číslo, platnosť do) :
 - b/ iné doklady (druh, číslo, platnosť do) :
12. Najvyššie dosiahnuté vzdelanie :
 - Doklady o vzdelaní :
13. Zamestnanie :
 - a/ odborné predpoklady na výkon povolania :
 - b/ doterajšie pracovné zaradenia (dlhšie ako 1 rok) :
14. Výkon základnej vojenskej služby (kde, kedy a akú dobu) :

15. Rodinný stav:
16. Meno, priezvisko a dátum narodenia manžela /ky (rodné meno manželky):
17. Počet a mená osôb, ku ktorým máte vyživovaciu povinnosť :
18. Uved'te mená, priezviská, dátumy narodenia a pohlavie detí do 18 rokov, v mene ktorých žiadate o udelenie azylu:
19. Uved'te mená, priezviská a dátumy narodenia ďalších rodinných príslušníkov, ktorí vo svojom mene žiadajú o udelenie azylu zároveň s Vami:
20. Ostatní členovia rodiny zdržiavajúci sa na území Slovenskej republiky (meno, priezvisko, dátum narodenia a Váš vzťah k týmto osobám) :
21. Ostatní členovia rodiny zdržiavajúci sa mimo územia Slovenskej republiky (miesto ich pobytu a ostatné údaje ako v bode 22) :
22. Uved'te príbuzných alebo známych, s pomocou ktorých po dobu pobytu v Slovenskej republike počítate (mená, priezviská a adresy ich pobytu) :
23. Uved'te miesto Vášho posledného trvalého pobytu za posledných 5 rokov pred príchodom do Slovenskej republiky (štát, mesto/obec, ulica) :
- 24.a/ Akými finančnými prostriedkami v súčasnosti disponujete (výška a mena) :
b/ Aký hnuiteľný a nehnuteľný majetok vlastníte a kde :
25. Dostávate finančnú alebo materiálnu pomoc od fyzickej alebo právnickej osoby (akú a od koho) :
26. Kedy ste opustili svoju krajinu :
27. Uved'te kedy a kde ste sa zdržiavali od času opustenia svojej krajiny až do príchodu do Slovenskej republiky :
28. Popíšte Vašu cestu z krajiny, ktorú ste opustili, až po vstup do Slovenskej republiky (štáty, dĺžka pobytu v týchto štátoch a spôsob prepravy) :
29. Zostali v krajine, ktorú ste opustili, Vám blízke osoby voči ktorým máte záväzky :
30. Kedy, kde a akým spôsobom ste vstúpili na územie Slovenskej republiky:
31. Kedy a akým spôsobom ste sa dopravili do záchytného tábora :
32. Aká je Vaša cieľová krajina:
33. Uved'te, či ste už boli v Slovenskej republike, kedy a za akým účelom :
34. Nadviazali ste počas pobytu v cudzine kontakt so zastupiteľským úradom Vašej krajiny (kedy, kde a z akého dôvodu)

35. Žiadali ste už niekedy o udelenie azylu alebo o poskytnutie inej formy ochrany pred prenasledovaním (kedy, kde a s akým výsledkom) :

36. Uved'te, či bolo alebo je proti vám vedené trestné konanie (kedy, kde, z akého dôvodu a s akým výsledkom):

37. Boli ste a ste členom politickej strany, hnutia alebo inej organizácie (uved'te akej) :

38. Uved'te všetky dôvody, pre ktoré ste sa rozhodli požiadať o udelenie azylu v Slovenskej republike

39. Uved'te iné skutočnosti a predložte všetky doklady, o ktorých sa domnievate, že môžu podporiť dôvody Vašej žiadosti o udelenie azylu :

VYHLÁSENIE :

Bol /a/ som poučený /á/ o svojich právach a povinnostiach po dobu pobytu na území Slovenskej republiky, a to vrátane práva zvoliť si právneho zástupcu a obrátiť sa na Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov /UNHCR/ a o práve kontaktovať sa s inými organizáciami zaoberajúcimi sa starostlivosťou o azylantov.

Vyhlasujem, že otázkam uvedeným v dotazníku som rozumel /a/ a všetky skutočnosti, ktoré som uviedol /a/, sú pravdivé.

V dňa

.....
Podpis žiadateľa

.....
Podpis tlmočníka

.....
Podpis povereného zamestnanca ministerstva

Tabuľka zhody

návrhu zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 1	Cieľom tejto smernice je stanoviť minimálne štandardy pre poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb z tretích krajín, ktoré sa nemôžu vrátiť do svojej krajiny pôvodu, a podporovať rovnováhu úsilia medzi členskými štátmi pri prijímaní a znášaní dôsledkoch prijatia takýchto osôb. Na účely tejto smernice:	N		§ 29 O: 1	Dočasné útočisko sa poskytuje na účely ochrany cudzincov pred vojnovým konfliktom, následkami humanitárnej katastrofy alebo sústavným alebo hromadným porušovaním ľudských práv v krajine, ktorej je cudzinec štátnym občanom alebo u osoby bez štátnej príslušnosti v krajine jej bydliska.	U		
Č: 2 P: a	a) "dočasná ochrana" znamená postup výnimočného charakteru na to, aby v prípade hromadného prílevu alebo bezprostredne hroziaceho hromadného prílevu vysídlených osôb z tretích krajín, ktoré sa nemôžu vrátiť do svojej krajiny pôvodu, bola takýmto osobám poskytnutá okamžitá a dočasná ochrana, najmä ak existuje riziko, že azylový systém nebude schopný zvládnuť takýto prílev bez škodlivých účinkov na jeho efektívne fungovanie, v záujme dotknutých osôb a ostatných osôb žiadajúcich o ochranu;	N						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilí medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 2	b) "Ženevský dohovor" znamená Dohovor z 28. júla 1951 o právnom postavení utečencov v znení Newyorského protokolu z 31. januára 1967;	N						
P: b	c) "vysídlené osoby" znamená štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti, ktoré museli opustiť svoju krajinu alebo región, alebo boli evakuované, najmä v reakcii na výzvu medzinárodných organizácií, a nemôžu sa vrátiť do bezpečných a stabilných podmienok kvôli situácii pretrvávajúcej v tejto krajine, ktoré môžu spadať do rámca pôsobnosti článku 1A Ženevského dohovoru alebo iných medzinárodných alebo vnútroštátnych právnych nástrojov poskytujúcich medzinárodnú ochranu, a to najmä:	N		§ 29 O: 1	1. Dočasné útočisko sa poskytuje na účely ochrany cudzincov pred vojnovým konfliktom, následkami humanitárnej katastrofy alebo sústavným alebo hromadným porušovaním ľudských práv v krajine, ktorej je cudzinec štátnym občanom alebo u osoby bez štátnej príslušnosti v krajine jej bydliska.			
V: i	i) osoby, ktoré ušli z oblastí ozbrojeného konfliktu alebo endemického násillia,			§ 29 O: 2	2. Vláda rozhodnutím určí začiatok, podmienky a skončenie dočasného útočiska a vyčlení finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním dočasného útočiska.	Ú		
V: ii	ii) osoby vo vážnom ohrození systematického alebo všeobecného porušovania ich ľudských práv, alebo ktoré sa stali obeťami takéhoto porušovania;					Ú		
P: d	d) „hromadný prílev“ znamená príchod veľkého počtu vysídlených osôb do spoločenstva, ktoré pochádzajú zo špecifickej krajiny alebo zemepisnej oblasti bez ohľadu na to, či je ich príchod do spoločenstva spontánny alebo napomáhaný, napr. prostredníctvom programu evakuácie;	N						
P: e	e) "utečenci" znamená štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti v zmysle článku 1A Ženevského dohovoru;	N						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 2 P: f	f) "neplnoletí bez sprievodu" znamená štátnych príslušníkov tretích krajín alebo osoby bez štátnej príslušnosti mladšie ako osemnásť rokov, ktoré vstúpia na územie členských štátov bez sprievodu dospelé osoby, ktorá je zodpovedná za nich podľa zákona alebo zvyku dovtedy, kým nie sú právoplatne odovzdané do starostlivosti takejto osoby, alebo neplnoletých, ktorí ostanú bez sprievodu po tom, ako vstúpili na územie členských štátov;	N	48/2002 Z.z.					
P: g	g) "povolenie na pobyt" znamená akékoľvek povolenie alebo oprávnenie vydané orgánmi členského štátu, ktoré má formu stanovenú právnym poriadkom tohto štátu a ktoré umožňuje štátnemu príslušníkovi tretej krajiny alebo osobe bez štátnej príslušnosti bývať na jeho území;	N						
P: h	h) "živiteľ" znamená štátneho príslušníka požívajúceho dočasnú ochranu v členskom štáte v súlade s rozhodnutím prijatým podľa článku 5 a ktorý chce zlúčiť členov svojej rodiny.	N						
Č: 3 O: 1 O: 2	1. Dočasná ochrana neprejudikuje priznanie právneho postavenia utečenca podľa Ženevského dohovoru. 2. Členské štáty uplatnia dočasnú ochranu pri náležitom rešpektovaní ľudských práv a základných slobôd a svojich záväzkov týkajúcich sa nevyhostiteľnosti (non-refoulement).	N						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 3 O: 3	3. Ustanovenie, realizácia a skončenie dočasnej ochrany je predmetom pravidelných konzultácií s Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov (UNHCR) a inými relevantnými medzinárodnými organizáciami.	N						
O: 4	4. Táto smernica sa nepoužije na osoby, ktorým bola poskytnutá dočasná ochrana predtým, ako nadobudla platnosť.							
O: 5	5. Táto smernica neovplyvní výhradné právo členských štátov prijať alebo ponechať si priaznivejšie podmienky pre osoby, na ktoré sa vzťahuje dočasná ochrana.							
Č: 4 O: 1	1 Bez toho, aby bol dotknutý článok 6, dočasná ochrana trvá jeden rok. Pokiaľ sa neskončí podľa podmienok článku 6(1)(b), môže sa automaticky predlžovať o šesťmesačné doby najviac na jeden rok.	N		§ 29 O: 2	2.Vláda rozhodnutím určí začiatok, podmienky a skončenie dočasného útočiska a vyčlení finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním dočasného útočiska.	Ú		
O: 2	2. Ak pretrvávajú dôvody na dočasnú ochranu, môže rada rozhodnúť kvalifikovanou väčšinou na návrh komisie, ktorá tiež preskúma každú žiadosť členského štátu o to, aby predložila návrh rade na predĺženie tejto dočasnej ochrany až o jeden rok.							
Č: 5 O: 1	1. To, že došlo k hromadnému prílevu vysídencov, sa stanoví v rozhodnutí rady prijatom kvalifikovanou väčšinou na návrh komisie, ktorá tiež preskúma každú žiadosť členského štátu, aby predložila návrh rade.	n.a.						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsili medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 5 O: 2 P: a P: b P: c O: 3 P: a P: b P: c P: d O: 4 P: a P: b P: c	Návrh komisie obsahuje prinajmenšom: a) popis špecifických skupín osôb, na ktoré sa bude vzťahovať dočasná ochrana; b) dátum, kedy dočasná ochrana nadobudne účinnosť; c) odhad rozsahu pohybu vysídlených osôb. 3. Rozhodnutím rady sa vo všetkých členských štátoch v súlade s ustanoveniami tejto smernice zavedie dočasná ochrana pre vysídlené osoby, na ktoré sa vzťahuje. Toto obsahuje prinajmenšom: a) popis špecifických skupín osôb, na ktoré vzťahuje dočasná ochrana; b) dátum, kedy dočasná ochrana nadobudne účinnosť; c) informácie od členských štátov o ich kapacite pre prijatie; d) informácie od komisie, UNHCR a ďalších relevantných medzinárodných organizácií. . Rozhodnutie rady bude založené na: a) posúdení situácie a rozsahu pohybu vysídlených osôb; b) zhodnotení vhodnosti zavedenia dočasnej ochrany, berúc do úvahy možnosť poskytnutia pomoci v núdzi a postup na základe takýchto opatrení alebo neprimeranosť takýchto opatrení. c) informáciách získaných od členských štátov, komisie, UNHCR a ďalších relevantných medzinárodných organizácií.	n.a.						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 5 O: 5 Č: 6 O: 1 P: a P: b O: 2 Č: 7 O: 1	5. 0 rozhodnutí rady bude informovaný Európsky parlament. 1. Dočasná ochrana sa skončí: a) keď uplynie jej maximálna lehota; alebo b) kedykoľvek na základe rozhodnutia rady prijatého kvalifikovanou väčšinou na návrh komisie, ktorá tiež preskúma každú žiadosť členského štátu, aby predložila rade návrh. 2. Rozhodnutie rady sa zakladá na zistení skutočnosti, že situácia v krajine pôvodu je taká, že umožňuje bezpečný a trvalý návrat osôb, ktorým bola poskytnutá dočasná ochrana, pri náležitom rešpektovaní ľudských práv a základných slobôd a záväzkov členských štátov týkajúcich sa nevyhostiteľnosti (non-refoulement). 1. Členské štáty môžu rozšíriť dočasnú ochranu stanovenú v tejto smernici na ďalšie kategórie vysídlených osôb okrem tých, ktoré sú uvedené v článku 5 rozhodnutia rady, keď boli tieto osoby vysídlené z rovnakých dôvodov a z rovnakej krajiny pôvodu alebo regiónu. Členské štáty o tom bezodkladne informujú radu a komisiu.	n.a. N n.a. D N		§ 29 O: 2	2. Vláda rozhodnutím určí začiatok, podmienky a skončenie dočasného útočiska a vyčlení finančné prostriedky na úhradu výdavkov spojených s poskytovaním dočasného útočiska.	Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 7 O: 2	2. Ustanovenia článkov 24, 25 a 26 sa neuplatnia na využitie možnosti uvedenej v odseku 1, s výnimkou štrukturálnej podpory obsiahnutej v Európskom fonde pre utečencov zriadenom rozhodnutím rady 2000/596/EC ¹ podľa podmienok stanovených v tomto rozhodnutí.	N						
Č: 8 O: 1	1. Členské štáty prijímú potrebné opatrenia na to, aby osobám požívajúcim dočasnú ochranu bolo poskytnuté povolenie na pobyt na celú dobu trvania ochrany. Na tento účel budú vydané doklady alebo iné rovnocenné potvrdenia.	N		§ 31 O: 1	1.Po príchode do záchytného tábora sa cudzincovi vydá doklad o povolení na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky ¹⁴⁾ s označením „ODÍDENEC“, ak príchod cudzinca na územie Slovenskej republiky zabezpečoval úrad vysokého komisára alebo iná medzinárodná organizácia; § 5 sa vzťahuje primerane.	Ú		
O: 2	2. Bez ohľadu na dobu platnosti povolení na pobyt uvedených v odseku 1, nesmie byť zaobchádzanie s osobami požívajúcimi dočasnú ochranu, ktoré zaručujú členské štáty, menej priaznivé ako zaobchádzanie stanovené v článkoch 9 a 16.	N		O: 2	2.Ak nejde o cudzinca podľa odseku 1 ministerstvo vykoná s cudzincom žiadajúcim o poskytnutie dočasného útočiska pohovor na účel zistenia jeho totožnosti.			
O: 3	3. Ak to bude nevyhnutné, členské štáty zabezpečia osobám, ktoré majú byť prijaté na ich územie za účelom dočasnej ochrany, všetky náležitosti na získanie potrebných víz vrátane tranzitných víz. Vzhľadom na naliehavosť situácie musia byť formality obmedzené na minimum. Víza majú byť bezplatné alebo za minimálny poplatok	N		O: 3	3.Po príchode do záchytného tábora sa vydá cudzincovi uvedenému v odseku 2 preukaz cudzinca žiadajúceho o poskytnutie dočasného útočiska ako doklad o jeho totožnosti do času, kým ministerstvo nerozhodne o poskytnutí dočasného útočiska; § 5 sa vzťahuje primerane.			
				§ 36 O: 2	2.Odídeneц je počas poskytovania dočasného útočiska oprávnený na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu ¹⁴⁾ .			

¹ OJ L252, 6.10.2000, s.12

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 9	Členské štáty poskytnú osobám požívajúcim dočasnú ochranu doklad v jazyku, ktorému pravdepodobne rozumejú a v ktorom sú zrozumiteľne vysvetlené všetky ustanovenia súvisiace s poskytnutím dočasnej ochrany, ktoré sa ich týkajú.	N						
Č: 10	Za účelom účinného uplatňovania rozhodnutia rady uvedeného v článku 5 členské štáty zaevidujú osobné údaje uvedené v bode (a) prílohy II, ktoré sa týkajú osôb požívajúcich dočasnú ochranu na ich území.	N		§ 48	Ministerstvo vedie v informačnom systéme	Ú		
Č: 11	Členský štát prijme späť na svoje územie osobu požívajúcu dočasnú ochranu v prípade, ak zmienená osoba zostane alebo sa snaží o vstup bez povolenia na územie iného členského počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje rozhodnutie rady uvedené v článku 5. Členské štáty môžu na základe dvojstrannej dohody rozhodnúť o tom, že tento článok sa nebude uplatňovať.	N		O: 1 P: a P: b P: c P: d P: e P: f O: 2	a) osobné údaje a informácie o žiadateľoch, b) osobné údaje a informácie o azylantoch, c) osobné údaje a informácie o cudzincoch žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska, d) osobné údaje a informácie o odídencoch, e) obrazové snímky a záznamy osôb uvedených v písmene a) až d), f) evidenciu daktyloskopických odtlačkov žiadateľov a cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska. (2) Ministerstvo vedie osobné údaje podľa odseku 1 v rozsahu podľa príloh č. 1 a 2.			

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 12	Členské štáty povolia osobám požívajúcim dočasnú ochranu, aby sa počas doby nepresahujúcej trvanie dočasnej ochrany zamestnali alebo vykonávali samostatnú zárobkovú činnosť, a to v súlade s pravidlami uplatniteľnými na danú profesiu a aby sa zapojili aj do takých činností ako vzdelávanie pre dospelých, odborné školenie a prax na pracovisku. Z dôvodu zásad politiky trhu práce môžu členské štáty uprednostniť občanov štátov Európskej únie, občanov štátov, ktoré sú viazané Dohodou o Európskom hospodárskom priestore a takisto štátnych príslušníkov tretích krajín s legálnym pobytom, ktorí poberajú dávky v nezamestnanosti. Použije sa všeobecné právo platné v členských štátoch uplatniteľné na odmeňovanie, prístup k systémom sociálneho zabezpečenia pre činnosti v zamestnaneckom pomere alebo samostatne zárobkovej činnosti a iné podmienky zamestnanosti.	N		§ 36 O: 2	2. Odídenec je počas poskytovania dočasného útočiska oprávnený na tolerovaný pobyt na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu ¹⁴).	Ú		
Č: 13 O: 1	1. Členské štáty zabezpečia osobám požívajúcim dočasnú ochranu prístup k vhodnému ubytovaniu, alebo ak je to nevyhnutné zabezpečia, aby dostali prostriedky na získanie ubytovania.	N		§ 36 O: 3 § 39 O: 3	3. Na zamestnávanie odidencov na území Slovenskej republiky sa vzťahuje osobitný predpis ¹⁶). Ministerstvo vytvára pre cudzincov počas ich pobytu v azylovom zariadení podmienky na kultúrne a športové vyžitie a na získanie zručností a vedomostí, ktoré uľahčia ich budúce uplatnenie v spoločnosti.			
				§ 35	Na cudzinca, ktorý požiadal o poskytnutie dočasného útočiska sa primerane vzťahujú § 22 a 23 s tým, že ministerstvo cudzinca po skončení karanténnych opatrení umiestni do humanitného centra.	Ú		
				§ 36 ods. 1	Na odídencu sa primerane vzťahuje § 22 a 23 ods. 1 až 3 s tým, že ministerstvo odídencu po skončení karanténnych opatrení umiestni do humanitného centra.			

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001. o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 13 O: 2	2. Členské štáty vydajú opatrenie, aby osoby požívajúce dočasnú ochranu dostali potrebnú pomoc pokiaľ ide o sociálnu starostlivosť a existenčné prostriedky, ak nemajú dostatok prostriedkov, a taktiež pokiaľ ide o lekársku starostlivosť. Bez toho, aby bol dotknutý odsek 4, bude lekárska starostlivosť zahŕňať prinajmenšom akútne ošetrovanie a základnú liečbu ochorenia.	N		§ 22 O: 2	Žiadateľovi sa počas pobytu v záchytnom tábore, pobytovom tábore a prijímacom centre v tranzitnom priestore medzinárodného letiska bezplatne poskytuje ubytovanie, stravovanie alebo stravné a základná zdravotnícka starostlivosť. Žiadateľovi sa tiež poskytuje vreckové.	Ú		
O: 3	3. V prípade, že sú osoby požívajúce dočasnú ochranu zamestnané alebo vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť, je potrebné pri určovaní rozsahu pomoci brať do úvahy ich schopnosť uspokojiť svoje vlastné potreby.	N		§ 36 O: 4	Ak je odídeneц v pracovnoprávnom vzťahu alebo obdobnom pracovnom vzťahu, je povinný primerane uhrádzať výdavky spojené s jeho pobytom v humanitnom centre.	Ú		
O: 4	4. Členské štáty poskytnú nevyhnutnú lekársku alebo inú pomoc osobám požívajúcim dočasnú ochranu, ktoré majú špecifické potreby, ako sú neplnoletí bez sprievodu alebo osoby, ktoré sa stali obeťami mučenia, znásilnenia, alebo inej vážnej formy psychického, fyzického alebo sexuálneho násillia.	N		§ 39 O: 1	Ministerstvo vytvorí v azylových zariadeniach vhodné podmienky na ubytovanie a starostlivosť pre maloletých, ktorých na území Slovenskej republiky nesprevádza ich zákonný zástupca, pre rodiny s deťmi a osoby vyžadujúce osobitnú starostlivosť.	Č		
Č: 14 O: 1	1. Členské štáty zaručia osobám mladším ako osemnásť rokov požívajúcim dočasnú ochranu prístup k vzdelávaciemu systému za rovnakých podmienok, ako majú občania štátu poskytujúceho ochranu. Členské štáty môžu stanoviť, že tento prístup k vzdelaniu sa musí obmedziť iba na štátny vzdelávaci systém.	N						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 14 O: 2	2. Členské štáty môžu dospelým osobám požívajúcim dočasnú ochranu umožniť prístup k všeobecnému vzdelávaciemu systému.	D						
Č: 15 O: 1	1. Na účely tohto článku sa v prípadoch, keď rodiny už existovali v krajine pôvodu a boli odlúčené okolnosťami súvisiacimi s masovým prílevom vysídlených osôb, za súčasť rodiny považujú tieto osoby:	N						
P: a	a) manžel/manželka živateľa alebo jeho/jej druh/družka žijúci/ca s ním/ňou v stálom vzťahu, keď právny poriadok alebo prax dotknutého členského štátu pristupuje k nezosobášeným párom obdobným spôsobom ako k manželskému páru podľa svojho zákona o cudzincoch; nepľnoleté slobodné deti živateľa alebo deti jeho/jej manželky/manžela bez rozdielu, či sú manželské, nemanželské alebo adoptované;							
P: b	b) ďalší blízki príbuzní, ktorí žili spoločne ako súčasť rodiny v čase, keď došlo k udalostiam, ktoré viedli k hromadnému prílevu a ktorí boli v tomto čase úplne alebo čiastočne závislí od živateľa.							

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 15 O: 2	2. V prípadoch, keď členovia jednej rodiny požívajú oddelene dočasnú ochranu v rôznych členských štátoch, členské štáty zlúčia rodinu, ak dospejú k záveru, že členovia rodiny zodpovedajú popisu odseku 1(a), pričom zohľadnia želanie danej rodiny. Členské štáty môžu členov rodiny zlúčiť, ak dospejú k záveru, že títo členovia rodiny zodpovedajú popisu odseku 1(b), pričom individuálne, prípad od prípadu, zohľadnia mimoriadne utrpenie, ktorému by boli vystavení, keby sa zlúčenie rodiny neuskutočnilo.	N						
O: 3	3. Keď živiťel požíva dočasnú ochranu v jednom z členských štátov a jeden alebo niekoľkí členovia rodiny ešte nie sú na území tohto štátu, členský štát, v ktorom živiťel požíva dočasnú ochranu, zlúči so živiťelom členov rodiny, ktorí potrebujú ochranu v prípade, keď dospeje k záveru, že členovia rodiny zodpovedajú popisu odseku 1(a). Členský štát môže zlúčiť so živiťelom členov rodiny, ktorí potrebujú ochranu v prípade, keď dospeje k záveru, že členovia zodpovedajú popisu odseku 1(b), pričom individuálne, prípad od prípadu, zohľadnia mimoriadne utrpenie, ktorému by boli vystavení, keby sa zlúčenie rodiny neuskutočnilo.							
O: 4	4. Pri uplatňovaní tohto článku budú členské štáty brať čo najväčší ohľad na záujmy dieťaťa.							

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 15 O: 5	5 Dotknuté členské štáty rozhodnú, berúc do úvahy články 25 a 26, v ktorom členskom štáte sa zlúčenie uskutoční.	N						
O: 6	6. Členom zlúčenej rodiny sa udelí povolenie na pobyt na základe dočasnej ochrany. Na tento účel sa im vydajú doklady alebo iné rovnocenné potvrdenia. Presídlenie členov rodiny na územie iného členského štátu za účelom zlúčenia podľa odseku 2 bude mať za následok odňatie vydaného povolenia na pobyt a ukončenie povinností voči dotknutým osobám týkajúcich sa dočasnej ochrany v členskom štáte, z ktorého táto osoba odchádza.	N						
O: 7	7. Praktická realizácia tohto článku môže zahŕňať spoluprácu s príslušnými medzinárodnými organizáciami.	D						
O: 8	8. Členský štát poskytne na žiadosť druhého členského štátu informácie uvedené v prílohe II o osobe požievajúcej dočasnú ochranu, ktoré sú potrebné na vybaveníu záležitostí podľa tohto článku.	N						
Č: 16 O: 1	Členské štáty prijímú čo najskôr opatrenia na zabezpečenie nevyhnutného zastupovania neplnoletých bez sprievodu požievajúcich dočasnú ochranu ustanovením zákonného opatrovníka, alebo keď je to nutné, zastupovania prostredníctvom organizácie, ktorá je zodpovedná za starostlivosť o neplnoletých a ich blaho, alebo iného vhodného zastupovania	N						
				§ 49 O: 1 § 31 O: 9 § 16 O: 2	1. Ministerstvo údaje uvedené v § 48 ods. 1 a) poskytuje do iného štátu, b) prijíma z iného štátu. Na konanie o poskytnutie dočasného útočiska sa primerane vzťahujú ustanovenia o konaní o azyle, ak nie je ustanovené inak. Za cudzinca, ktorý nenadobudol plnoletosť ⁷⁾ robí právne úkony jeho zákonný zástupca. Ak sa takýto cudzinec zdržiava na území Slovenskej republiky bez zákonného zástupcu, ministerstvo mu ustanoví opatrovníka ⁸⁾ ; za opatrovníka sa spravidla ustanoví príbuzný maloletého, ktorý sa zdržiava na území Slovenskej republiky.	Ú Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 16 O: 2 P: a P: b P: c P: d	2. Po dobu trvania dočasnej ochrany členské štáty zabezpečia, aby bol nepľnoletý umiestnený: (a) u dospelých príbuzných; (b) u náhradnej rodiny; (c) v prijímacom centre špeciálne určenom pre nepľnoleté osoby alebo v inom vhodnom zariadení pre nepľnoletých; (d) u osoby, ktorá sa o dieťa starala pri úteku z krajiny pôvodu; Členské štáty podniknú nevyhnutné kroky, aby umožnili umiestnenie. Dohodu s príslušnou dospelou osobou alebo osobami stanovujú členské štáty. Názory dieťaťa sa vezmú do úvahy v závislosti od jeho veku a vyspelosti	N		§ 39 O: 1 O: 2 O: 3 § 22 O: 3 § 22 O: 4	Ministerstvo vytvorí v azylových zariadeniach vhodné podmienky na ubytovanie a starostlivosť pre maloletých, ktorých na území Slovenskej republiky nesprievádza ich zákonný zástupca, pre rodiny s deťmi a osoby vyžadujúce osobitnú starostlivosť. Ministerstvo pri umiestňovaní cudzinca v azylovom zariadení prihliada na jeho vek, zdravotný stav, príbuzenské vzťahy a náboženské, etnické alebo národnostné osobitosti. Osobitne sa umiestňujú muži od žien, maloleté osoby od pľnoletých osôb, pritom sa prihliada na rodinné vzťahy. Ministerstvo vytvára pre cudzincov počas ich pobytu v azylovom zariadení podmienky na kultúrne a športové vyžitie a na získanie zručností a vedomostí, ktoré uľahčia ich budúce uplatnenie v spoločnosti. Ministerstvo môže na základe písomnej žiadosti žiadateľovi povoliť pobyt mimo pobytového tábora, len ak štátny občan Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky alebo cudzinec s povolením na pobyt na území Slovenskej republiky predloží písomné čestné vyhlásenie o tom, že zabezpečí ubytovanie žiadateľa a úhradu všetkých výdavkov spojených s jeho pobytom na území Slovenskej republiky. Ministerstvo v tomto prípade uhrádza len výdavky na základnú zdravotnícku starostlivosť žiadateľa. Ministerstvo môže na základe písomnej žiadosti povoliť pobyt žiadateľa mimo pobytového tábora aj v prípade, ak žiadateľ je schopný uhradiť si všetky výdavky spojené s pobytom z vlastných prostriedkov, s výnimkou základnej zdravotníckej starostlivosti, ktorú uhrádza ministerstvo.	Ú		§ 35 a § 36 O: 1 § 35 a § 36 O: 1

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 17 O: 1 O: 2 Č: 18	1. Osoba požívajúca dočasnú ochranu musí mať kedykoľvek možnosť podať žiadosť o azyl. 2. Preskúmanie každej žiadosti o azyl, ktorá nebola vybavená počas doby trvania dočasnej ochrany, sa vykoná po skončení tejto doby. Použijú sa kritériá a mechanizmy na rozhodovanie o tom, ktorý členský štát je príslušný posúdiť žiadosť o azyl. Predovšetkým, členským štátom zodpovedným za preskúmanie žiadosti o azyl, ktorú podala osoba požívajúca dočasnú ochranu podľa tejto smernice, bude ten členský štát, ktorý súhlasil s jej presídlením na svoje územie	N N		§ 31 O: 5 P: d § 32 O: 1 P: c § 11 O: 1 P: a	5. Ministerstvo konanie o poskytnutí dočasného útočiska cudzincovi podľa odseku 2 zastaví, ak cudzinec d) požiadal o udelenie azylu alebo sa mu na území Slovenskej republiky povolil prechodný pobyt ¹⁴⁾ alebo trvalý pobyt ¹⁴⁾ . 1. Poskytovanie dočasného útočiska zaniká, c) ak odídenec požiadal o udelenie azylu alebo sa mu na území Slovenskej republiky povolil prechodný pobyt ¹⁴⁾ alebo trvalý pobyt ¹⁴⁾ , 1. Ministerstvo zamietne žiadosť ako neprípustnú, ak a) je podľa medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, príslušný na konanie iný štát alebo	Ú Ú		Uvedené ustanovenie nadobudne účinnosť v čase prijatia SR do EÚ.

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 19 O: 1 O: 2	1. Členský štát môže stanoviť, že kým sa žiadosti posudzujú, nie je možné požívať dočasnú ochranu a mať súčasne postavenia žiadateľa o azyl. 2. Keď sa po preskúmaní žiadosti o azyl neudelí postavenie utečenca alebo, kde je to uplatniteľné, iný druh ochrany osobe, ktorá má nárok alebo požíva dočasnú ochranu, členské štáty zabezpečia pre túto osobu bez toho, aby bol dotknutý článok 28, aby mala alebo naďalej požívala dočasnú ochranu po zvyšok doby ochrany.	D N		§ 32 O: 1 P: c	1. Poskytovanie dočasného útočiska zaniká, c) ak odídenec požiadal o udelenie azylu alebo sa mu na území Slovenskej republiky povolil prechodný pobyt ¹⁴⁾ alebo trvalý pobyt ¹⁴⁾ ,	Ú		
Č: 20	Po skončení dočasnej ochrany uplatnia členské štáty všeobecné zákony týkajúce sa ochrany a zákony cudzincov bez toho, aby boli dotknuté články 21, 22 a 23.	N						
Č: 21 O: 1	1. Členské štáty podniknú potrebné kroky na to, aby umožnili dobrovoľný návrat osôb požívajúcich dočasnú ochranu alebo osôb, ktorých dočasná ochrana už skončila. Členské štáty zabezpečia, aby opatrenia upravujúce dobrovoľný návrat osôb požívajúcich dočasnú ochranu uľahčili ich návrat pri rešpektovaní ľudskej dôstojnosti. Členské štáty zabezpečia, aby sa osoby, ktoré sa majú vrátiť, prijali svoje rozhodnutie na základe znalosti všetkých týchto skutočností. Členské štáty môžu stanoviť návštevy za účelom oboznámenia s týmito skutočnosťami.	N		§ 44	Ministerstvo spolupracuje s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu pri zabezpečovaní vycestovania cudzincov, ktorí sa chcú dobrovoľne vrátiť do krajiny pôvodu alebo vycestovať do tretej krajiny.	Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch				Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 21 O: 2	2. Po dobu, kým sa dočasná ochrana neskončí budú členské štáty na základe okolností pretrvávajúcich v krajine pôvodu priaznivo posudzovať žiadosti o návrat do hostiteľského členského štátu tých osôb, ktoré tu požívali dočasnú ochranu a uplatnili svoje právo na dobrovoľný návrat.	N		§ 44	Ministerstvo spolupracuje s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu pri zabezpečovaní vycestovania cudzincov, ktorí sa chcú dobrovoľne vrátiť do krajiny pôvodu alebo vycestovať do tretej krajiny.	Ú		
O: 3	3. Na konci dočasnej ochrany môžu členské štáty stanoviť, že záväzky stanovené v KAPITOLE III sa individuálne rozširujú na osoby, na ktoré sa vzťahuje dočasná ochrana a ktoré využívajú výhody programu dobrovoľného návratu. Toto rozšírenie platí až do dátumu návratu.	D						
Č: 22 O: 1	1 Členské štáty prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby sa nútený návrat osôb, ktorých dočasná ochrana sa skončila a ktoré nemajú nárok na prijatie, realizoval pri náležitom rešpektovaní ľudskej dôstojnosti.	N						
O: 2	2. V prípade núteného návratu zohľadnia členské štáty akékoľvek závažné humanitárne dôvody, kvôli ktorým sa v špecifických prípadoch návrat znemožní alebo stane neodôvodneným.	N		§ 9	Ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.	Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 23 O: 1	1. Členské štáty prijímajú potrebné opatrenia týkajúce sa podmienok pobytu osôb požívajúcich dočasnú ochranu a u ktorých sa vzhľadom na ich zdravotný stav dá odôvodnene predpokladať, že nebudú môcť cestovať; ak by na nich malo napríklad vážny negatívny dopad prerušenie ich liečby. Tieto osoby nebudú vyhostené do tej doby, pokiaľ bude takáto situácia pretrvávajúť.	N						
O: 2	2. Členské štáty môžu umožniť rodinám, ktorých nepľnoleté deti navštevujú školu v členskom štáte, aby využívali výhody pobytu do tej doby, než dieťa dokončí prebiehajúci školský rok.	D						
Č: 24	Opatrenia stanovené v tejto smernici budú využívať prostriedky Európskeho fondu pre utečencov zriadeného na základe rozhodnutia 2000/596/EC podľa podmienok stanovených touto smernicou.	N						
Č: 25 O: 1	Členské štáty prijímajú osoby, ktoré majú nárok na dočasnú ochranu v duchu solidarity spoločenstva. Tieto štáty uvedú v číslach a vo všeobecných rysoch svoju kapacitu pre prijímanie takýchto osôb. Tieto informácie budú vysvetlené v rozhodnutí rady uvedenom v článku 5. Po prijatí tohto rozhodnutia môžu členské štáty informovať o svojej dodatočnej prijímacej kapacite oznámením rade a komisii. Tieto informácie sa urýchlene odovzdajú UNHCR.	N						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 25 O: 2	2. Dotknuté členské štáty zabezpečia v spolupráci s príslušnými medzinárodnými organizáciami, aby osoby, ktoré majú nárok na dočasnú ochranu ako sú definované v rozhodnutí rady uvedenom v článku 5, ktoré na územie Európskeho spoločenstva ešte nevstúpili, mohli vyjadriť svoje želanie, aby boli prijaté na toto územie.	N						
O: 3	3. Keď počet osôb, ktoré majú nárok na dočasnú ochranu v dôsledku náhleho hromadného prílevu, prekročí prijímaciu kapacitu uvedenú v odseku 1, rada posúdi situáciu ako naliehavú vec a podnikne príslušné kroky vrátane odporúčania na poskytnutie doplňujúcej podpory pre dotknuté členské štáty.	n.a.						
Č: 26 O: 1	1. Po dobu trvania dočasnej ochrany členské štáty navzájom spolupracujú pri presídlení osôb požívajúcich dočasnú ochranu z jedného členského štátu do iného pod podmienkou súhlasu dotknutých osôb s takýmto presídlením.	N		§ 49 O: 1 P: a,b	Ministerstvo údaje uvedené v § 48 ods. 1 a) poskytuje do iného štátu, b) prijíma z iného štátu.	Ú		
O: 2	2. Členský štát oznámi žiadosti o presídlenie ostatným členským štátom a upovedomí o tom komisiu a UNHCR. Členské štáty informujú žiadajúci členský štát o svojej kapacite pre prijatie presídlencov.	N		§ 48 O: 1 P: c	Ministerstvo vedie v informačnom systéme c) osobné údaje a informácie o cudzincoch žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska, d) osobné údaje a informácie o odídencoch,			
O: 3	3. Členský štát na žiadosť iného členského štátu poskytne informácie obsiahnuté prílohe II o osobe požívajúcej dočasnú ochranu, ktoré sú potrebné na vybavenie veci podľa tohoto článku.	N		P: d P: e P: f	e) obrazové snímky a záznamy osôb uvedených v písmene a) až d), f) evidenciu daktyloskopických odtlačkov žiadateľov a cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska.	Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 26 O: 4	4. V prípade presídlenia z jedného členského štátu do iného sa skončí platnosť povolenia na pobyt v členskom štáte, z ktorého sa uskutočňuje presídlenie a povinnosti tohto členského štátu voči osobám požívajúcim dočasnú ochranu zaniknú. Dotknutej osobe poskytne dočasnú ochranu nový hostiteľský štát.	N		§ 32 O: 1 P: e	1. Poskytovanie dočasného útočiska zaniká, e) ak odídencovi poskytol dočasné útočisko iný štát,	Ú		
O: 5	5. Na presídlenia osôb požívajúcich dočasnú ochranu použijú členské štáty vzorový preukaz uvedený v prílohe I.	N						
Č: 27 O: 1	1. Na účely administratívnej spolupráce požadovanej na realizáciu dočasnej ochrany určí každý členský štát národné kontaktné miesto, o adrese ktorého sa vzájomne informujú a oznámia ju komisii. Členské štáty v spolupráci s komisiou prijímú všetky potrebné opatrenia na ustanovenie priamej spolupráce a výmeny informácií medzi kompetentnými orgánmi.	N						
O: 2	2. Členské štáty si budú pravidelne a čo najrýchlejšie vymieňať údaje o počte osôb požívajúcich na ich území dočasnú ochranu a kompletne informácie o národných zákonoch, predpisoch a administratívnych ustanoveniach súvisiacich s poskytovaním dočasnej ochrany.	N		§ 49 O: 1 P: a P: b	Ministerstvo údaje uvedené v § 48 ods. 1 a) poskytuje do iného štátu, b) prijíma z iného štátu.	Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 28 O: I P: a V: i V: ii V: iii P: b	I. Členské štáty môžu vylúčiť z poskytnutia dočasnej ochrany osobu ak: a) existujú vážne dôvody domnievať sa, že: (i) spáchala zločin proti mieru, vojnový zločin alebo zločin proti ľudskosti, tak ako sú definované v medzinárodných nástrojoch vypracovaných za účelom vydania opatrení vo vzťahu k takýmto trestným činom; (ii) spáchala závažný trestný čin nepolitického charakteru mimo prijímajúceho členského štátu predtým, ako bola prijatá do tohto členského štátu ako osoba požívajúca dočasnú ochranu. Závažnosť očakávaného prenasledovania treba posudzovať s ohľadom na závažnosť trestného činu, zo spáchania ktorého je dotknutá osoba podozrivá. Obzvlášť kruté činy, aj keď boli spáchané s údajným politickým cieľom, sa môžu klasifikovať ako závažné nepolitické trestné činy. Toto platí pre spoluúčastníkov trestného činu aj pre podnecovateľov; (ii) osoba, ktorá je vinná z konania v rozpore s cieľmi a zásadami OSN, b) existujú opodstatnené dôvody pre to, aby bola považovaná za osobu ohrozujúcu bezpečnosť hostiteľského členského štátu alebo predstavujúcu nebezpečenstvo pre spoločnosť hostiteľského štátu ako osoba právoplatne odsúdená za obzvlášť závažný trestný čin.	D D D D D		§ 33 P: a § 13 O: I P: a P: b P: c § 33 P: c	Ministerstvo zruší poskytovanie dočasného útočiska, ak a) je dôvodné podozrenie, že sa odídenec dopustil konania podľa § 13 ods. 1, Ministerstvo neudelí azyl, ak je dôvodné podozrenie, že žiadateľ a) sa dopustil trestného činu proti mieru, trestného činu vojnového alebo trestného činu proti ľudskosti podľa medzinárodných dokumentov obsahujúcich ustanovenia o týchto trestných činoch²⁾, b) sa dopustil závažného nepolitického trestného činu mimo územia Slovenskej republiky predtým, ako požiadal o udelenie azylu²⁾ alebo c) je vinný za činy, ktoré sú v rozpore s cieľmi a zásadami Organizácie Spojených národov²⁾. c) odídencu možno odôvodnene považovať za nebezpečného pre bezpečnosť Slovenskej republiky alebo ktorý po tom, čo bol právoplatným rozsudkom uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného trestného činu¹⁹⁾, predstavuje nebezpečenstvo pre spoločnosť.	Ú Ú Ú Ú Ú Ú		

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 28 O: 2	2. Dôvody pre vylúčenie uvedené v odseku 1 sa zakladajú výlučne na osobnom správaní dotknutej osoby. Rozhodnutia alebo opatrenia o vylúčení sú založené na zásade proporcionality.	N						
Č: 29	Osoby, ktoré členský štát vylúčil z možnosti využiť dočasnú ochranu alebo zlúčenie rodiny, majú právo podať námietku v dotknutom členskom štáte.	N		§ 34 O: 1	1. Proti rozhodnutiu ministerstva o zamietnutí žiadosti o poskytnutie dočasného útočiska alebo proti rozhodnutiu o zrušení poskytovania dočasného útočiska je možné podať opravný prostriedok na súd ⁽¹⁰⁾ do siedmich dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Podanie opravného prostriedku má odkladný účinok. O opravnom prostriedku proti takémuto rozhodnutiu rozhodne súd bezodkladne.	Ú		
Č: 30	Členské štáty stanovia pravidlá pre postihy uplatniteľné na porušenie národných predpisov prijatých na základe tejto smernice a prijímú všetky potrebné opatrenia, ktoré zabezpečia vykonávanie týchto postihov. Stanovené postihy musia byť účinné, primerané a odrádzajúce.	N						
Č: 31 O: 1	1. Najneskôr do dvoch rokov od dátumu uvedeného v článku 32 podá komisia správu Európskemu parlamentu a rade o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch a navrhne akékoľvek potrebné zmeny a doplnenia. Členské štáty poskytnú komisii všetky informácie, aké bude potrebovať na vypracovanie tejto správy.	n.a.						
O: 2	2. Po predložení správy uvedenej v odseku 1 bude komisia podávať Európskemu parlamentu a rade správu o uplatňovaní tejto smernice v členských štátoch najmenej každých päť rokov.	n.a.						

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch			Návrh zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov					
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Článok	Text	Spôsob transpozície	Číslo	Článok	Text	Zhoda	Administratívna infraštruktúra	Poznámky
Č: 32 O: 1 O: 2 Č: 33 Č: 34	1. Členské štáty uvedú do platnosti zákony, predpisy a administratívne ustanovenia, ktoré sú v súlade s touto smernicou najneskôr do 31. decembra 2002. Bezodkladne o tom informujú komisiu. Keď členské štáty prijímajú tieto opatrenia, budú tieto obsahovať odkaz na túto smernicu, alebo k nim bude pripojený takýto odkaz pri príležitosti ich oficiálneho uverejnenia. Spôsoby realizácie takýchto odkazov si určia jednotlivé členské štáty. Táto smernica nadobúda účinnosť odo dňa jej uverejnenia v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev (<i>Official Journal of the European Community</i>). Táto smernica je adresovaná členským štátom v súlade so Zmluvou o založení Európskeho spoločenstva.	n.a. N						

Poznámka:

Ustanovenia Smernice Rady z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch pre poskytovanie dočasnej ochrany sú premietnuté do návrhu zákona o azyle čiastočne. Na základe splnomocnenia tohto zákona vláda Slovenskej republiky rozhodne o podmienkach poskytovania dočasného útočiska.

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Právny poriadok Slovenskej republiky, ako zmluvného štátu Dohovoru o právnom postavení utečencov prijatého v Ženeve v roku 1951 (ďalej len „Dohovor“) a Protokolu týkajúceho sa právneho postavenia utečencov prijatého v New Yorku v roku 1967 (ďalej len „Protokol“), upravuje problematiku azylu a utečencov v doteraz platnom zákone NR SR č. 283/1995 Z.z. o utečencoch v znení zákona č. 309/2000 Z.z. Uvedený zákon však doposiaľ objektívne nie je v absolútnom súlade s Dohovorom ani s *acquis communautaire* v oblasti azylu, nakoľko je potrebné riešiť postupne stále nové otázky, ktoré priniesla aplikačná prax pri vykonávaní azylových zákonov, rezolúcií, smerníc a ďalších odporúčaní v oblasti azylu, ktoré prijali štáty Európskej únie. Pritom tento súlad, ako jeden zo základných predpokladov na prijatie Slovenskej republiky do Európskej únie, je potrebné dosiahnuť ešte pred prijatím Slovenskej republiky do tohto spoločenstva.

Návrh zákona o azyle ako jedného zo základných integračných zákonov predkladateľ spracoval v časovom predstihu podľa požiadavky Európskej komisie premietnutej v negociačnej pozícii v kapitole 24, podľa ktorej sa Slovenská republika zaviazala stanovené úlohy akceptovať a byť pripravená v plnom rozsahu implementovať „*acquis*“ v časti „Spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútra“ ku dňu svojho vstupu do Európskej únie. Cieľom návrhu nového zákona o azyle je preto snaha dosiahnuť porovnateľný štandard v oblasti udeľovania azylu na úrovni členských štátov Európskej únie.

Problematika azylu, ako predmet úpravy práva Európskeho spoločenstva podľa Amsterdamskej zmluvy s účinnosťou od 1.5.1999, spadá pod prvý pilier (do dňa účinnosti tejto zmluvy azylová problematika spadala do tzv. tretieho piliera, hlava VI. Zmluvy o Európskej únii) a je konkrétne upravená v hlave IV. čl.63 (vízová, azylová, prisťahovalecká a iná politika týkajúca sa slobody pohybu osôb). Keďže v súčasnej dobe je azylová politika ďalej upravovaná a regulovaná právnymi nástrojmi prijímanými hlavne v rámci tzv. tretieho piliera, v týchto intenciách, ale tiež v závislosti od pripravovaných nastávajúcich zmien v oblasti právnej úpravy azylu, bude potrebné reagovať aj v rámci ďalšej aproximácie azylového práva Slovenskej republiky s azylovým právom Európskej únie.

Okrem Dohovoru návrh predkladaného zákona implementuje predovšetkým základné ustanovenia rezolúcií a odporúčaní Európskej únie v oblasti azylu. Medzi najdôležitejšie z nich patrí Rezolúcia o minimálnych zárukách pri azylovom konaní, Rezolúcia o zjavne neopodstatnených žiadostiach o azyl, Rezolúcia o harmonizovanom prístupe k otázkam týkajúcich sa hostiteľských tretích krajinách, Závery o krajinách, v ktorých vo všeobecnosti neexistuje riziko prenasledovania, Rezolúcia o neplnoletých osobách bez sprievodu, ktoré sú príslušníkmi tretích krajín, Spoločné stanovisko zo 4. marca 1996 stanovené Radou na základe čl. K.3 Zmluvy o Európskej únii o harmonizovanom uplatňovaní definície termínu „utečenec“ v čl. 1 Dohovoru, atď.

Návrh nového zákona na rozdiel od predchádzajúceho zákona o utečencoch najmä :

- upravuje konanie o udelenie azylu alebo odňatie azylu,
- vymedzuje pojem prenasledovanie,
- rozširuje dôvody na udelenie azylu,

- rozširuje okruh osôb, ktorým sa udelí azyl na účel zlúčenia rodiny,
- nanovo vymedzuje pojmy a použitie inštitútov bezpečnej tretej krajiny a bezpečnej krajiny pôvodu,
- zakotvuje, že v konaní o azyly v druhom stupni rozhoduje súd,
- nanovo upravuje spoluprácu s Úradom Vysokého komisára OSN pre utečencov,
- nanovo upravuje zákaz vyhostenia a vrátenia,
- zavádza povinnosť vedenia evidencií,
- rozširuje dôvody na poskytnutie dočasného útočiska.

Navrhovaný zákon sleduje tiež cieľ zefektívniť azylové konanie (nové ustanovenie o zamietnutí žiadosti o azyl ako neprípustnej alebo zjavne neopodstatnenej, využitie inštitútu bezpečnej tretej krajiny), a to predovšetkým zabránením zneužívania azylových procedúr cudzincami, ktorí nepotrebujú ochranu v zmysle ustanovení Dohovoru, nakoľko krajinu pôvodu alebo posledného trvalého pobytu neopustili z dôvodu opodstatnenej obavy z prenasledovania podľa čl. 1 A. Svojími účelovými žiadosťami o udelenie azylu často skrývajú snahu o legalizáciu pobytu v krajine podania žiadosti, pričom hľadajú len zamestnanie či lepšie životné podmienky.

Ako potvrdzujú štatistické údaje Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, pokiaľ v roku 2000 požiadalo o priznanie postavenia utečenca celkom 1556 cudzincov, v roku 2001 tento počet vzrástol už na 8151 žiadateľov najmä zo štátov Afganistanu, Indie, Iraku, Bangladéša, Pakistanu, Srí Lanky, Siera Leone, atď.

Aj v súčasnej dobe Slovenská republika, napriek zvýšenému počtu žiadateľov, má prevažne charakter tranzitnej krajiny. Svedčia o tom vysoké počty zastavených konaní o priznanie postavenia utečenca z dôvodov, že žiadatelia dobrovoľne, pritom zväčša nelegálnym spôsobom, opúšťajú Slovenskú republiku ešte pred rozhodnutím vo veci samej. Z uvedených dôvodov sa napríklad v roku 2001 zastavilo konanie v 5247 prípadoch. Po pristúpení na plnenie budúcich úloh vyplývajúcich zo Schengenského dohovoru a v nadväznosti na ďalší vývoj medzinárodnopolitickej situácie je však reálny predpoklad nielen ďalšieho nárastu počtov cudzincov, ktorí vstúpia do azylovej procedúry, ale aj tých, ktorí si zvolia Slovenskú republiku za svoj cieľový štát.

Postupné vytváranie potrebných legislatívnych, organizačných a materiálno-technických podmienok na realizáciu zákona o azyly od 1.1.2003 bude preto perspektívne vyžadovať zriadenie a sprevádzkovanie ďalších ubytovacích zariadení pre žiadateľov o udelenie azylu vrátane ich personálneho a materiálno-technického zázemia a zabezpečenia ich štandardnej ochrany, personálne a technické posilnenie oddelení cudzineckej polície územne príslušných pri záchytných táboroch a pobytových táboroch či tranzitných priestoroch medzinárodných letísk, nárast počtov pracovníkov Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v závislosti od počtov cudzincov vstupujúcich do azylovej procedúry či doriešenie personálnych a materiálno-technických otázok súvisiacich s odvolacím konaním na príslušných súdoch v súlade s európskym štandardom (nárast počtu sudcov a administratívnych pracovníkov, vybudovanie dokumentačných pracovísk), postupné dobudovanie novozriadeného pracoviska dokumentaristiky Migračného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky a jeho napĺňanie informáciami najmä o krajinách pôvodu žiadateľov o azyl s následným spracúvaním a perspektívnou prípravou na výmenu informácií o žiadateľoch v zmysle Dublinského dohovoru /Dohovor určujúci štát zodpovedný za preskúmanie žiadostí o azyl podaných v členskom štáte Európskych

spoločenstiev, 1990/, vrátane perspektívneho zriadenia a zabezpečenia prevádzky systému Eurodac na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru odo dňa prijatia Slovenskej republiky do Európskej únie.

Prijatie zákona o azyle s predpokladanou účinnosťou od 1.1.2003 je druhým krokom v rámci postupnej implementácie *acquis communautaire* v oblasti azylu do právneho poriadku Slovenskej republiky.

Prvým krokom bolo prijatie novely zákona o utečencoch v roku 2000. Táto právna úprava najmä odstránila časový limit na vstup cudzincov do azylovej procedúry, umožnila čiastočné zlučovanie rodín utečencov a zaviedla zjavne neopodstatnené dôvody na žiadosť o azyl priamo do zákona. Posledným krokom harmonizácie azylového práva Slovenskej republiky s *acquis communautaire* by mala byť komplexná implementácia Dublinského dohovoru, ostatných smerníc, rezolúcií a odporúčaní Európskej únie v tejto oblasti a perspektívne napojenie sa na jednotný európsky azylový systém.

Úplné zosúladenie azylového práva Slovenskej republiky s právom EÚ sa dosiahne v čase prijatia Slovenskej republiky do EÚ. Je však potrebné uviesť, že v súčasnosti v rámci EÚ prebiehajú práce na zefektívnení a zjednodušení azylovej procedúry pri zachovaní minimálnych štandardov pre osoby žiadajúce ochranu v zmysle Ženevského dohovoru a pripravuje sa jednotná azylová legislatíva, ktorú budú musieť do svojej právnej úpravy premietnuť aj jednotlivé členské štáty EÚ.

Slovenská republika ešte pred svojim prijatím do EÚ bude povinná oblasti azylu implementovať najmä nasledovné dokumenty:

- Návrh smernice Rady týkajúci sa minimálnych noriem pri procedúre udeľovania a odnímania štatútu utečenca v členských štátoch, /501PC0578/
- Návrh nariadenia Rady stanovujúci kritériá a mechanizmu určovania členského štátu zodpovedného za preskúmanie žiadosti o azyl predloženej v jednom členskom štáte občanom tretej krajiny, /501PC0047/
- Návrh smernice týkajúci sa minimálnych noriem pre prijímanie žiadateľov o azyl v členských štátoch, /501PC0181/.

Podľa názoru predkladateľa je navrhovaný zákon v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a všeobecne záväznými právnymi predpismi, ako aj medzinárodnými záväzkami Slovenskej republiky prijatými v oblasti azylu.

Vzhľadom na povahu návrhu zákona o azyle nie je potrebné jeho prerokovanie v Rade hospodárskej a sociálnej dohody SR a tento návrh zákona nebol zaradený ani do programu tohto orgánu.

DOLOŽKA ZLUČITEENOSTI

právneho predpisu

s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie

1. Navrhovateľ právneho predpisu:

Vláda Slovenskej republiky

2. Názov návrhu právneho predpisu:

Zákon o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov

3. Závazky Slovenskej republiky vo vzťahu k Európskym spoločenstvám a Európskej únii:

a)

- problematika návrhu zákona nepatrí medzi prioritné oblasti aproximácie práva uvedené v čl. 70 Európskej dohody o pridružení
- problematika návrhu zákona patrí medzi strednodobé priority aproximácie práva Národného programu pre prijatie *acquis communautaire* na rok 2001
- problematika návrhu zákona je prioritou podľa Partnerstva pre vstup, v ktorom SR prevzala na seba záväzok zdokonaľiť azylOVú legislatívu
- problematika návrhu zákona je prioritou odporúčanou v Príprave asociovaných krajín strednej a východnej Európy na integráciu do vnútorného trhu Európskej únie (Biela kniha), Sekcia 14 – ochrana osobných údajov
- problematika návrhu zákona je prioritou aproximácie práva podľa screeningu, kapitola 24 – spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, časť 01 Azyl
- návrh zákona je úlohou zahrnutou do Plánu legislatívnych úloh vlády SR na rok 2002

b)

V negociačnej pozícii ku kapitole 24 - spolupráca v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí prevzala SR záväzok akceptácie *acquis* a pripravenosti na jeho implementáciu v plnom rozsahu k referenčnému dátumu vstupu do EÚ 1. januára 2004.

4. Problematika návrhu právneho predpisu:

a) je upravená v práve Európskych spoločenstiev,

- v Zmluve o založení Európskeho spoločenstva podpísanej dňa 25.3.1957, články 3, 11, 14, 17, 18, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 286, 287, 293, 296 v znení Amsterdamskej zmluvy podpísanej dňa 2.10.1997, ktorá nadobudla účinnosť dňom 1.5.1999, zverejnená v OJ C 340 z 10.11.1997, ktorá v príslušných článkoch zakotvuje ochranu osobných údajov pri ich spracovaní a pri voľnom pohybe takýchto údajov, rešpektovanie ľudských práv a základných slobôd a vyplývajúcich ústavných tradícií členských štátov ako základných princípov práva spoločenstva, právo pohybovať a zotrvať slobodne na území členských štátov a stanovujú za veci spoločného záujmu členských štátov pravidlá upravujúce prekračovanie vonkajších hraníc členských štátov a vykonávanie kontroly na nich, podmienky vstupu štátnych príslušníkov tretích krajín na územie členských štátov a ich pobytu na ich území, podmienky pobytu štátnych príslušníkov tretích krajín na území členských štátov, vrátane spájania rodín a možnosti zamestnania, boj proti nelegálnemu prisťahovalectvu, pobytu a práci štátnych príslušníkov tretích krajín na území členských štátov, spoločný vízový režim

- v Protokole o začlenení Schengenského systému do rámca Európskej únie, článok 8 s prílohou s názvom Schengenský systém zaradenom medzi II. - Protokoly k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva stanovuje, že pri rokovaniach o prijímaní nových členských štátov do Európskej únie platí Schengenský systém a ďalšie opatrenia, ktoré v jeho rámci vykonali orgány, za „acquis“, ktoré musia všetci kandidáti na prijatie prevziať v plnom rozsahu.

- v Protokole o poskytovaní azylu štátnym príslušníkom členských štátov Európskej únie zaradenom medzi IV. - Protokoly k Zmluve o Európskej únii a k Zmluve o založení Európskeho spoločenstva upravuje, že členské krajiny EÚ sa v súvislosti so záležitosťami azylu považujú navzájom za bezpečné krajiny pôvodu. Ďalej Protokol vymenúva prípady, v ktorých je možné riešiť žiadosť príslušníka členského štátu o azyl

- v Dohovore určujúcom štát zodpovedný za preskúmanie žiadostí o azyl podaných v jednom z členských štátov Európskych spoločenstiev – Dublinský dohovor z roku 1990, /497A0819(01)/, ktorý obsahuje okrem definície pojmov „cudzinec“, „žiadosť o azyl“, „žiadateľ o azyl“, „preskúmanie žiadosti o azyl“ atď., záväzok preskúmať žiadosť o azyl každého cudzinca podanú v jednom z členských štátov ES, najmä však kritériá, na základe ktorých sa určuje štát zodpovedný za preskúmanie žiadostí o azyl podaných v jednom z členských štátov ES, a i.,

- v rozhodnutí Výboru č. 1/97 z 9. septembra 1997 zriadeného v súlade s článkom 18 Dublinského dohovoru z 15. júna 1990 týkajúce sa ustanovení na implementáciu tohto dohovoru, /497D0662/, ktoré obsahuje ustanovenia na implementáciu Dublinského dohovoru, ako napr. všeobecné smernice na implementáciu tohto dohovoru (podanie žiadosti o azyl, naliehavý postup, opatrenia na vyhostenie cudzinca, postupy oznámenia, štandardnú formu na určenie zodpovedného štátu, atď.), výpočet časovej lehoty, prevoz žiadateľov o azyl, dôkazné prostriedky v rámci dohovoru, výmenu informácií (štatistické a osobné informácie),

- v rozhodnutí č. 1/98 Výboru zriadeného v súlade s článkom 18 Dublinského dohovoru z 15. júna 1990, týkajúce sa ustanovení na implementáciu tohto dohovoru, /498D0451/, ktoré pojednáva o informáciách, spôsoboch a prostriedkoch vstupu žiadateľov o azyl do Európskej únie, o výmene odtlačkov prstov podľa čl. 15 Dublinského dohovoru, o žiadostiach o prevzatie zodpovednosti, o stykoch a spolupráci,

- v rozhodnutí č. 1/2000 z 31. októbra 2000 Výboru zriadeného článkom 18 Dublinského dohovoru týkajúceho sa prevodu zodpovednosti za členov rodiny v súlade s článkom 3 (4) a článkom 9 tohto dohovoru, /400D0677/, ktoré podrobnejšie rozvádza možnosti stanovené Dublinským dohovorom, na základe ktorých jeden členský štát môže prevziať zodpovednosť za členov rodiny, ak ide o preskúmanie ich žiadosti o azyl a žiadateľ s tým súhlasí,

- v nariadení Rady (ES) č. 2725/2000 z 11. decembra 2000 týkajúcom sa zriadenia systému „Eurodac“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru, /300R2725/, ktoré pojednáva o zriadení Eurodacu /pozostáva z centrálnej jednotky zriadenej v rámci komisie, centrálnej počítačovej databázy a prostriedkov slúžiacich na prenos údajov medzi členskými štátmi a centrálnou databázou/ systému na porovnávanie odtlačkov prstov slúžiacemu na efektívne realizovanie Dublinského dohovoru, o zbere, prenose a porovnávaní odtlačkov prstov, ukladaní, skladovaní, blokovaní a výmaze takýchto údajov, stanovuje kategórie cudzincov, ktorých odtlačky prstov sa porovnávajú /napr. žiadatelia o azyl, cudzinci zadržaní v súvislosti s nezákonným prekročením vonkajších hraníc/ atď.,

- v smernici Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilií medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkov /301L0055/ sa ustanovujú minimálne štandardy na poskytnutie dočasnej ochrany v prípade masového prílevu vysídlených,

- v rezolúcii Rady 20. júna 1995 o minimálnych zárukách pri azylovom konaní, /396Y0919(05)/, ktorá ustanovuje základné garancie pre žiadateľa o azyl počas azylového konania, ako napr. prístup do azylovej procedúry, možnosť podať opravný prostriedok na nezávislý orgán (súd), možnosť komunikovať s UNHCR, právo na oboznámenie sa s rozhodnutím v jazyku, ktorému žiadateľ rozumie, právo zotrvať na území príslušného štátu do doby, kým sa nerozhodne o jeho odvolaní, atď.,

- v rezolúcii z 30. novembra 1992 o zjavne neopodstatnených žiadostiach o azyl, /WGI 1282 REV 1/, ktorá obsahuje taxatívny výpočet prípadov, kedy sa žiadosti o azyl považujú za zjavne neopodstatnené a možno o nich rozhodnúť v skrátrenom konaní,

- v rezolúcii z 30. novembra 1992 o harmonizovanom prístupe k otázkam týkajúcich sa hostiteľských tretích krajín, /WGI 1283/, ktorá ustanovuje postup pre aplikáciu pojmu hostiteľskej tretej krajiny, požiadavky a kritériá pre stanovenie, či krajina je alebo nie je hostiteľskou treťou krajinou (v týchto tretích krajinách nesmie byť ohrozený život ani sloboda žiadateľa o azyl v súlade s čl. 33 Ženevskej konvencie, žiadateľ o azyl nesmie byť v tretej krajine vystavený týraniu alebo neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu atď.), stanovenie vzťahu medzi uplatňovaním pojmu hostiteľskej tretej krajiny podľa čl. 3 (5) Dublinského dohovoru, ako i postupy

určovania zodpovednosti členského štátu za preskúmanie žiadosti o azyl v súlade s Dublinským dohovorom,

- v rezolúcii Rady z 26. júna 1997 o neplnoletých osobách bez sprievodu, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, /397Y0719(02)/, ktorá pojednáva najmä o prijímaní, azylovom konaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín vo vekovej kategórii do 18 rokov, ktorí prichádzajú na územie členských štátov bez sprievodu dospelé osoby, ktorá by bola za nich zodpovedná, o poskytovaní rôznej pomoci takýmto osobám, o tom, že každá neplnoletá osoba bez sprievodu by mala mať právo požiadať o azyl v členskej krajine, o umiestňovaní takýchto osôb, o spolupráci príslušných úradov členských krajín, o povinnosti zabezpečiť pre takúto osobu potrebné zastúpenie,

- v záveroch prijatých 30. novembra 1992 o krajinách, v ktorých vo všeobecnosti neexistuje vážne riziko prenasledovania, /WGI 128I/ sa ustanovujú kritériá vyhodnocovania všeobecného rizika prenasledovania v krajine, a to na základe týchto skutočností : predchádzajúce počty utečencov a miera priznávania postavenia utečenca, dodržiavanie ľudských práv, demokratické inštitúcie a stabilita v krajine.

c) je upravená v práve Európskej únie,

- v Zmluve o Európskej únii podpísanej dňa 7.2.1992, články 2, 6 11, 29, 30 v znení Amsterdamskej zmluvy podpísanej dňa 2.10.1997, ktorá nadobudla účinnosť dňom 1.5.1999, zverejnená v OJ C 340 z 10.11.1997, ktorá v príslušných článkoch obsahuje ustanovenia o snahe rozvíjať Úniu ako priestor, ktorý zaručuje voľný pohyb jednotlivcov, spolu s opatreniami týkajúcimi sa azylu, prisťahovalectva.

- v Charte základných práv Európskej únie, zverejnenej v OJ C 364 z 18.12.2000 /300Y1218(01)/, články 8,18,19 upravuje právo na ochranu osobných údajov, právo na azyl. Obsahuje i zásadu, že nikto nesmie byť vysťahovaný, vyhostený ani vydaný do štátu, v ktorom existuje vážne riziko, že bude vystavený trestu smrti, mučeniu alebo inému neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu

- v spoločnom stanovisku zo 4. marca 1996 definovanom Radou na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o jednotnom používaní definície termínu „utečenec“ v článku I Ženevského dohovoru z 28. júla 1951 týkajúce sa štatútu utečenca, /396F0196/, ktoré pojednáva o smerniciach, ktoré určujú používanie kritérií na uznávanie a prijímanie utečencov (priznanie postavenia utečenca, individuálne alebo kolektívne určovanie postavenia utečenca, príčiny vzniku prenasledovania, dôvody prenasledovania), stanovuje nezáväznú definíciu pojmu „prenasledovanie“.

5. Stupeň zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie:

b) čiastočný

- úplný:

Rezolúcia Rady 20. júna 1995 o minimálnych zárukách pri azylovom konaní, /396Y0919(05)/

Rezolúcia o zjavne neopodstatnených žiadostiach o azyl, /WGI 1282 REV 1/

Rezolúcia o harmonizovanom prístupe k otázkam týkajúcich sa hostiteľských tretích krajín, /WGI 1283/

Rezolúcia Rady z 26. júna 1997 o neplnoletých osobách bez sprievodu, ktoré sú štátnymi príslušníkmi tretích krajín, /397Y0719(02)/

Závery o krajinách, v ktorých vo všeobecnosti neexistuje vážne riziko prenasledovania, /WGI 1281/

Spoločné stanovisko zo 4. marca 1996 definované Radou na základe článku K.3 Zmluvy o Európskej únii o jednotnom používaní definície termínu „utečenec“ v článku 1 Ženevského dohovoru z 28. júla 1951 týkajúce sa štatútu utečenca, /396F0196/

- čiastočný:

Dohovor určujúci štát zodpovedný za preskúmanie žiadostí o azyl podaných v jednom z členských štátov Európskych spoločenstiev – Dublinský dohovor z roku 1990, /497A0819(01)/

Rozhodnutie Výboru č. 1/97 z 9. septembra 1997 zriadeného v súlade s článkom 18 Dublinského dohovoru z 15. júna 1990 týkajúce sa ustanovení na implementáciu tohto dohovoru, /497D0662/

Rozhodnutie č. 1/98 Výboru zriadeného v súlade s článkom 18 Dublinského dohovoru z 15. júna 1990, týkajúce sa ustanovení na implementáciu tohto dohovoru, /498D0451/

Rozhodnutie č. 1/2000 z 31. októbra 2000 výboru zriadeného článkom 18 Dublinského dohovoru týkajúceho sa prevodu zodpovednosti za členov rodiny v súlade s článkom 3 (4) a článkom 9 tohto dohovoru, /400D0677/

Nariadenie rady (ES) č. 2725/2000 z 11. decembra 2000 týkajúce sa zriadenia systému „Eurodac“ na porovnávanie odtlačkov prstov pre účinné uplatňovanie Dublinského dohovoru, /300R2725/

Smernica Rady 2001/55/EC z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch na poskytovanie dočasnej ochrany v prípade hromadného prílevu vysídlených osôb a o opatreniach na podporu rovnováhy úsilí medzi členskými štátmi pri prijímaní takýchto osôb a znášaní z toho vyplývajúcich dôsledkoch, /301L0055/

Úplné zosúladenie azylového práva Slovenskej republiky s právom EÚ sa dosiahne v čase prijatia Slovenskej republiky do EÚ.

Predmetný návrh zákona je ďalším krokom Slovenskej republiky na zosúladenie azylového práva Slovenskej republiky s právom EÚ a dohovormi Rady Európy v oblasti azylu. Aj po schválení tohto zákona zostanú nezosúladené niektoré

jeho ustanovenia s citovaným právom EÚ. Ide najmä o Dohovor určujúci štát zodpovedný za preskúmanie žiadostí o azyl podaných v jednom z členských štátov Európskych spoločenstiev – Dublinský dohovor z roku 1990 a jeho vykonávanie, prípadne s ním súvisiace dokumenty, ako aj o Smernicu Rady z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch pre poskytovanie dočasnej ochrany v prípade masového prírivu osôb bez domova a opatreniach podporujúcich rovnováhu v úsilí členských štátov pri prijímaní takýchto osôb a znášaní jeho dôsledkov a dokumenty, ktoré jej schváleniu predchádzali a súvisia s danou problematikou.

Vykonávanie dokumenty k Dublinskému dohovoru sa budú transponovať najmä do interných predpisov ministerstva vnútra. Ustanovenia Smernice Rady z 20. júla 2001 o minimálnych štandardoch pre poskytovanie dočasnej ochrany sú premietnuté do návrhu zákona o azyle len čiastočne aj z dôvodu, že na základe splnomocnenia tohto zákona vláda Slovenskej republiky v rozhodnutí aktuálne ustanoví ďalšie podmienky poskytovania dočasného útočiska.

6. Gestor (spolupracujúce rezorty): Z uznesenia vlády SR č. 962/2001 z 10. októbra 2001, ktorým bolo schválené gestorstvo smerníc, nevyplývajú žiadne smernice, týkajúce sa predmetného návrhu, za ktorých transpozíciu by bolo zodpovedné Ministerstvo vnútra, prípadne spolupracujúce rezorty.

7. Účasť expertov pri príprave návrhu právneho predpisu a ich stanovisko k zlučiteľnosti návrhu právneho predpisu s právom Európskych spoločenstiev a právom Európskej únie (špecifikácia úrovne a spôsobu expertnej účasti, napr. konzultácie a pod.): V štádiu počiatočných prác na návrhu zákona o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa prípravy zúčastnil expert rakúskeho spolkového azylového úradu. Jeho pripomienky k návrhu zákona o azyle boli zohľadnené (písomné stanovisko sa neprikladá).

Osobitná časť

K § 1

Úvodné ustanovenie zákona v súlade so zaužívanou legislatívnou praxou vymedzuje predmet novej právnej úpravy.

K § 2

Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy, zákona o utečencoch, zavádza tento zákon nové pojmy ako azyl, konanie o azyle, žiadateľ o udelenie azylu, azylant či azylové zariadenie, a to najmä v súlade s používaním tejto transparentnejšej terminológie na medzinárodnej úrovni, pri rokovaníach so zástupcami príslušných orgánov Európskej komisie a členských štátov Európskej únie, ako aj s cieľom zjednotenia komunikácie v oblasti azylu či už v rámci preberania smerníc, odporúčaní a rezolúcií Európskej únie upravujúcich problematiku azylu, ale aj v rámci úpravy starostlivosti, ktorú štát na základe svojich medzinárodných záväzkov je povinný venovať žiadateľom o azyl, azylantom alebo osobám, ktorým v rámci rozdelenia bremena migrácie poskytne dočasnú ochranu /odídenci/.

V zákone sa tiež premieta čl.53 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého Slovenská republika poskytuje azyl cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd s tým, že úpravu podrobností ústava zveruje osobitnému predpisu.

Uvedené nebráni rešpektovaniu a vykonávaniu Dohovoru o právnom postavení utečencov /Ženeva, 1951/, /ďalej len „Dohovor“/, ani Protokolu týkajúceho sa právneho postavenia utečencov /New York, 1967/, /ďalej len „Protokol“/, ku ktorým Slovenská republika bezvýhradne pristúpila /Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky publikované v Zbierke zákonov pod č. 319/1996/, naopak, zvýrazňuje sa ochrana tej kategórie cudzincov, ktorí v dôsledku opodstatnených obáv z prenasledovania požiadajú na území Slovenskej republiky o udelenie azylu.

Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnej dobe ešte nie je zavedená jednotná definícia pojmu „prenasledovanie“, ako základ tejto definície sa v návrhu zákona použilo najmä Spoločné stanovisko zo 4.3.1996 stanovené Radou na základe čl. K 3 Zmluvy o Európskej únii o harmonizovanom uplatňovaní definície pojmu „utečenec“ v čl. 1 Dohovoru.

V porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou sa vymedzuje tiež nový pojem azylové zariadenie.

Návrh zákona obsahuje aj nový pojem bydlisko, ktorý sa zavádza v súvislosti s potrebou priradiť /zistiť príslušnosť/ cudzincov bez štátnej príslušnosti /apolitov/ k určitému štátu.

Pojmy bezpečná krajina pôvodu a bezpečná tretia krajina sa novovymedzujú v súlade s kritériami stanovenými v Londýnskych rezolúciách (Rezolúcia o harmonizovanom prístupe k otázkam týkajúcich sa hostiteľských tretích krajín a Závery o krajinách, v ktorých vo všeobecnosti neexistuje riziko prenasledovania).

K § 3

Upravuje sa časť konania o udelenie azylu, a to od podania vyhlásenia cudzinca, že hodlá požiadať o azyl až po príchod žiadateľa do záchytného tábora.

Príslušným na prijatie vyhlásenia, tak ako je to podľa doterajšieho zákona, je útvar Policajného zboru.

Vyhlásenie sa podáva na úradnom tlačive, jeho vyplnenie zabezpečí policajný útvar.

Okrem podania vyhlásenia sa ustanovuje ďalší postup policajného útvaru, ako aj niektoré oprávnenia, ktoré je potrebné upraviť v súvislosti s pôsobnosťou policajného útvaru, napr. odnímanie daktyloskopických odtlačkov.

Zákon umožňuje, aby policajt vykonal prehliadku cudzinca, ak sa domnieva, že cudzinec skrýva alebo odmieta vydať cestovný pas alebo iný doklad o svojej totožnosti, ako aj na účel preventívnej ochrany života a zdravia, napríklad pred prípadmi nelegálnej držby zbraní, omamných látok a iných životu či zdraviu nebezpečných vecí.

K § 4

Vyplnený dotazník podľa prílohy č. 2 k tomuto zákonu, spolu s výsledkami pohovoru s povereným pracovníkom ministerstva a informáciami o krajine pôvodu žiadateľa bude slúžiť ako základ na rozhodovanie v konaní o udelenie azylu.

Povinnosťou cudzinca, ak mu v tom nebránia závažne dôvody, napríklad jeho hospitalizácia, je dostaviť sa do 24 hodín do záchytného tábora. Ak sa žiadateľ nedostaví do záchytného tábora ani v lehote troch dní od podania vyhlásenia, ministerstvo konanie o udelení azylu zastaví.

Ustanovuje sa lehota 60 dní, v ktorej je zákonný zástupca dieťaťa narodeného žiadateľke alebo azylantke na území Slovenskej republiky povinný poskytnúť relevantné údaje potrebné na rozhodnutie vo veci azylu. Týmto zároveň prejaví úmysel riešiť pobyt dieťaťa na území Slovenskej republiky formou azylu. Počas tejto lehoty sa takéto dieťa považuje za žiadateľa o udelenie azylu. S uvedeným ustanovením súvisia tiež § 23 ods. 3 písm. c) a § 26 písm. d), podľa ktorých sú žiadateľ a azylant povinní oznámiť ministerstvu narodenie dieťaťa v lehote do 20 dní.

K § 5

Preukaz, ktorý ministerstvo vnútra vydá žiadateľovi po príchode do záchytného tábora, obsahuje okrem fotografie žiadateľa aj jeho základné údaje (najmä meno, priezvisko, dátum narodenia, národnosť, štátnu príslušnosť a mená detí mladších ako 15 rokov, ak sú žiadateľmi o udelenie azylu) a slúži ako preukaz totožnosti žiadateľa po celú dobu konania o azyly.

K § 6

V súlade s Rezolúciou o minimálnych zárukách pri azylovom konaní sa ustanovuje povinnosť vykonať osobný pohovor /podľa potreby opakovaný/ s každým žiadateľom o udelenie azylu na účel spoľahlivého zistenia skutkového stavu veci. Vzhľadom na národnostný, náboženský, sociálny alebo iný pôvod či životné osudy žiadateľa o udelenie azylu, a ak je to v možnostiach ministerstva, pohovor a tlmočenie vykoná osoba rovnakého pohlavia ako je žiadateľ o udelenie azylu. Uvedené sa môže týkať napríklad kategórie žien z radov žiadateľiek o udelenie azylu z islamských krajín.

Poverení zamestnanci ministerstva vnútra, ktorí vykonávajú pohovory so žiadateľmi o udelenie azylu a sú zodpovední za vyhotovenie prvostupňových správnych rozhodnutí vo veciach azylu, musia byť vysoko kvalifikovanými pracovníkmi, ktorí prešli odbornými školeniami a stážami poriadanými príslušnými medzinárodnými organizáciami, najmä Úradom Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov.

Ustanovenia odsekov 6 a 7 zvyrazňujú najmä potrebu zvýšenej ochrany maloletých žiadateľov v súlade s *acquis communautaire*.

K § 7

Toto ustanovenie rieši spôsob doručovania písomností v konaní o udelenie azylu. Vzhľadom na špecifické konanie sa navrhuje doručovanie písomností v tomto konaní vykonávať odlišne od inštitútu náhradného doručovania podľa správneho poriadku.

K § 8

Dôvody na udelenie azylu sú premietnuté z čl. 1A Dohovoru o právnom postavení utečencov /Ženeva 1951/ a čl. 53 Ústavy Slovenskej republiky.

K § 9

Zákon umožňuje ministerstvu udeliť azyl cudzincovi z humanitných dôvodov. V praxi môže ísť napríklad o prípady neúspešných žiadateľov o azyl z radov prestarnutých, traumatizovaných alebo ťažko chorých osôb, ktorých návrat do krajiny pôvodu by mohol predstavovať značné fyzické či psychické útrapy, prípadne až smrť. Vzhľadom na skutočnosť, že nie je možné predvídať všetky prípady, v ktorých je možné vziať do úvahy humanitný aspekt, toto ustanovenie nevymedzuje príkladmo ani taxatívne dôvody, na základe ktorých ministerstvo môže rozhodnúť o udelení azylu. O udelenie azylu z humanitných dôvodov však nie je možné požiadať.

K § 10

Ustanovenie vychádza z čl. 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj zo zásady, že rodina má právo na ochranu ako celok.

Oproti predchádzajúcej právnej úprave sa v ňom rozširuje okruh osôb, ktorým sa udelí azyl na účel zlúčenia rodiny (rodinný azyl), a to o rodičov slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov.

Okrem doposiaľ ustanovených podmienok sa podľa odseku 1 určuje povinnosť písomného súhlasu azylanta v prípade, ak o udelenie azylu na účel zlúčenia rodiny požiada manžel /manželka/ azylanta.

K § 11

Uvažuje sa s budúcou realizáciou Dublinského dohovoru (Dohovor určujúci štát zodpovedný za preskúmanie žiadostí o azyl podaných v členskom štáte Európskych spoločenstiev) na základe ktorého bude ministerstvo vnútra oprávnené zamietnuť žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú v prípade, ak je na konanie o azyle príslušný iný štát. Ustanovenie ods. 1 písm. a) nadobudne účinnosť ku dňu platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám.

Ministerstvo vnútra podľa odseku 1 písm. b) zamietne žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú v prípade, ak žiadateľ prichádza zo štátu, ktorý sa v zmysle nariadenia vlády Slovenskej republiky považuje za bezpečnú tretiu krajinu. Toto však neplatí, ak v jeho prípade nie je možné túto krajinu považovať za bezpečnú a tiež, ak žiadateľa nie je možné do tejto krajiny účinne vrátiť. Slovo účinne v tomto prípade znamená, že bezpečná tretia krajina, kam má byť cudzinec vrátený, ho v skutočnosti aj prevezme. Ak ministerstvo vnútra nezamietne podľa odseku 1 písm. b) žiadosť o udelenie azylu ako neprípustnú do 30 dní od začatia konania, po uplynutí tejto lehoty ju už nesmie zamietnuť ako neprípustnú a je povinné o nej rozhodnúť v rámci riadneho konania, t.j. do 90 dní.

K § 12

V tomto ustanovení sa premieta Rezolúcia o zjavne neopodstatnených žiadostiach o azyl uplatňovaná v členských štátoch Európskej únie.

Podľa odseku 2 ministerstvo vnútra zamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú v prípade, ak žiadateľ prichádza zo štátu, ktorý sa v zmysle príslušného nariadenia vlády Slovenskej republiky považuje za bezpečnú krajinu pôvodu. Uvedené však neplatí, ak v danom prípade nie je možné túto krajinu považovať za bezpečnú, čo v praxi znamená, že žiadosť o azyl nebude možné automaticky zamietnuť len z dôvodu príchodu

žiadateľa z bezpečnej krajiny pôvodu, ale v každom jednotlivom prípade sa bude posudzovať, či pre konkrétného žiadateľa je krajina pôvodu bezpečná alebo či sa na neho výnimočne vzťahuje § 8.

Ak ministerstvo vnútra nezamietne žiadosť o udelenie azylu ako zjavne neopodstatnenú do 30 dní od začatia konania, je povinné o nej rozhodnúť v rámci riadneho konania.

V súlade s Rezolúciou o neplnoletých osobách bez sprievodu, ktoré sú príslušníkmi tretích krajín, sa žiadosť o udelenie azylu v prípade maloletej osoby nesmie zamietnuť ako zjavne neopodstatnená, ak sa takáto osoba nachádza na území Slovenskej republiky bez svojho zákonného zástupcu.

K § 13

Pri uplatňovaní použitia vylučovacích klauzúl /čl.1F Dohovoru o právnom postavení utečencov, Ženeva 1951/ v konaní o udelenie azylu sa budú brať do úvahy najmä Kritériá a postupy pri udeľovaní štatútu utečenca /Ženeva 1952/, Spoločné stanovisko zo 4.marca 1996 stanovené Radou na základe čl. K3 Zmluvy o Európskej únii a harmonizovanom uplatňovaní definície „utečenec“ v čl. 1 Dohovoru o právnom postavení utečencov /Ženeva 1951/ a Vylučovacie klauzuly : Usmernenie o ich uplatňovaní /Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, Ženeva, december 1996/.

Podľa ods.1 písm. a) sa neudelí azyl osobe, ktorú nie je možné považovať sa hodnú medzinárodnej ochrany napriek tomu, že spĺňa podmienky na udelenie azylu, avšak existujú vážne dôvody domnievať sa (dôvodné podozrenie), že žiadateľ spáchal zločin proti mieru, ľudskosti alebo vojnový zločin podľa medzinárodných dokumentov, ktoré obsahujú ustanovenia o týchto trestných činoch. Medzi najzávažnejšie medzinárodné dokumenty v tejto oblasti možno zaradiť najmä:

Dohovor o prevencii (zabránení) a trestaní zločinov genocídy z roku 1951,
Dohovor proti mučeniu a inému krutému, neľudskému a ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu /Konvencia proti mučeniu z roku 1984/,
Ženevské konvencie o ochrane vojnových obetí z 12.8.1947 /Konvencia o ochrane ranených a chorých čl.50 a 51, Konvencia týkajúca sa zaobchádzania s vojnovými zajatcami čl. 130, Konvencia týkajúca sa ochrany civilných osôb čl.147/,
Dodatkový protokol z roku 1977 Ženevského dohovoru z 12.8.1947 o ochrane obetí medzinárodných ozbrojených konfliktov čl. 85 /dodatkový protokol I/,
Chartu o medzinárodnom vojenskom tribunáli,
Konvenciu o neaplikovateľnosti štatutárnych obmedzení na vojnové zločiny a zločiny proti ľudskosti z roku 1968.

Podľa znenia písm. b) sa neudelí azyl osobe, ktorá je dôvodne podozrivá, že sa dopustila vážneho nepolitického trestného činu mimo územia Slovenskej republiky predtým, ako požiadala o udelenie azylu. Aplikácia tejto vylučovacej klauzuly /čl.1F písm. b) Dohovoru o právnom postavení utečencov, Ženeva, 1951/ je nanajvýš aktuálna vzhľadom na súčasnú medzinárodnopolitickú situáciu a boj s terorizmom a organizovaným zločinom. V praxi môže ísť najmä o prípady, keď ministerstvo vnútra získa od ministerstva spravodlivosti alebo generálnej prokuratúry takéto informácie na základe žiadosti cudzieho štátu o vydanie osoby (extradícia).

Vylučovacia klauzula podľa písm.a) sa významovo čiastočne prekrýva s vylučovacou klauzulou podľa písm. c), nakoľko zločiny proti mieru, ľudskosti a vojnové zločiny sú tiež činmi namierenými proti cieľom a zásadám Charty Organizácie Spojených národov zakotvenými v preambule a jej prvých dvoch článkoch. Uvedené zásady možno porušiť v prípade, ak ich poruší štát, v ktorom vedúcu funkciu takáto osoba /žiadateľ o udelenie azylu/ vykonáva, pričom sa uvedená vylučovacia klauzula, vzhľadom na jej všeobecný charakter, aplikuje len vo výnimočných prípadoch /čl.1F písm. c) Dohovoru o právnom postavení utečencov, Ženeva, 1951/.

Podľa odseku 2, ak má žiadateľ viacero štátnych občianstiev, ministerstvo mu neudelí azyl vzhľadom na to, že najvyššiu formu ochrany by mu mal poskytnúť predovšetkým štát, ktorého je tiež štátnym občanom.

K § 14

Definujú sa dôvody zániku azylu. Ministerstvo vnútra v prípadoch podľa písmena a) až c) nevydáva správne rozhodnutie.

K § 15

Explicitne sa uvádza, že konanie o odňatí azylu je konaním ex offo.

Dôvody, pre ktoré ministerstvo vnútra odníme azyl sú koncipované tak, aby neboli v rozpore s Dohovorom o právnom postavení utečencov, Ženeva, 1951.

Podľa ustanovenia odseku 3 sa odníme azyl udelený cudzincovi na účel zlúčenia rodiny, ak nejestvujú dôvody na udelenie azylu podľa § 8 ods. 1 a azyl sa môže podľa odseku 4 odňať aj v prípade, ak sa predtým cudzincovi udelil na základe humanitných dôvodov, ktoré už pominuli a cudzinec je schopný vrátiť sa do svojej krajiny.

K § 16

Definuje sa, kto je účastníkom konania podľa zákona o azyle. Súčasne sa ustanovuje, že za účastníka, ktorý nenadobudol plnoletosť podľa osobitného predpisu /Občiansky zákonník/, je oprávnený konať jeho zákonný zástupca alebo ministerstvom vnútra ustanovený opatrovník. Otázka posudzovania, kto je zákonným zástupcom dieťaťa, sa spravuje najmä podľa zákona č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom právom štátu, ktorého štátnym príslušníkom dieťa je, avšak ak je to v záujme dieťaťa, môže sa táto skutočnosť posudzovať podľa právneho poriadku Slovenskej republiky.

K § 17 a 18

Po dobu konania má účastník právo byť v kontakte s Úradom Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov a ostatnými právnickými osobami, ktorých náplňou činnosti je poskytovanie pomoci účastníkom konania o azyle (najmä žiadateľom o udelenie azylu), má právo komunikovať v jazyku, v ktorom sa vie dorozumieť, ako aj právo prizvať si na konanie ďalšieho tlmočníka podľa vlastného výberu, avšak na vlastné trovy.

S ohľadom na ochranu osobných údajov sa nahliadnutie do spisu podmieňuje predchádzajúcim súhlasom účastníka konania s výnimkou uvedených osôb.

K § 19

Dôvody na zastavenie konania sa navrhujú tak, aby vyhovovali potrebám azylového konania. Pominutím dôvodu na konanie začaté z podnetu ministerstva podľa odseku 1 písm. d) sa rozumie, ak ministerstvo vnútra začne napríklad konanie o odňatie azylu a v jeho priebehu zistí, že dôvody na odňatie azylu už pominuli.

K § 20

Lehota na vydanie rozhodnutia v konaní o udelenie azylu, ktorá je prevzatá z doterajšej právnej úpravy, sa javí ako dostatočná. V odôvodnených prípadoch, napríklad z dôvodov preverovania skutočností potrebných na spoľahlivé zistenie skutkového stavu veci prostredníctvom dožiadaných orgánov alebo organizácií, ako sú zastupiteľské úrady Slovenskej republiky v zahraničí, Úrad Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, a iné, ju môže predĺžiť nadriadený povereného zamestnanca ministerstva.

Odsek 3 korešponduje s právnou úpravou azylu v niektorých členských štátoch EÚ (SRN, Rakúsko), čo premietnuté v praktickej činnosti znamená povinnosť štátu strpieť (tolerovať) dočasne pobyt tzv. nevyhostiteľných cudzincov. Inštitút tolerovaného pobytu upravuje zákon č. 48/2002 Z.z. o pobyte cudzincov. Ministerstvo však bude rozhodovať o existencii prekážok vyhostenia len v prípadoch tých cudzincov, ktorí vstúpili do azylovej procedúry.

Špecificky sa rieši doručovanie rozhodnutí v konaní o azyle, a to najmä z dôvodu potreby oboznámiť účastníka konania s rozhodnutím v jazyku, ktorému rozumie. Uvedenú činnosť zabezpečuje ministerstvo vnútra v súlade s Rezolúciou o minimálnych zárukách pri azylovom konaní.

K § 21

V súlade s Rezolúciou o minimálnych zárukách pri azylovom konaní orgánom príslušným konať vo veci odvolania proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti ako neprípustnej, zamietnutí žiadosti ako zjavne neopodstatnenej, neudelení azylu alebo odňatí azylu je súd (nezávislý orgán). Navrhuje sa preto, aby vo veciach odvolaní proti vyššie uvedeným rozhodnutiam konal krajský súd. Po dohode s ministerstvom spravodlivosti bolo určené, že na rozhodovanie vo veciach odvolaní v otázkach azylu budú príslušné dva krajské sudy, a to Krajský súd v Bratislave a Krajský súd v Košiciach.

Lehota na rozhodovanie súdu sa stanovuje len v prípade odvolania proti rozhodnutiu o zamietnutí žiadosti o azyl ako neprípustnej /§ 11 ods. 1 písm. b)/ z dôvodu efektívneho využívania inštitútu bezpečnej tretej krajiny.

K § 22 až 26

Podrobne sa upravujú práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu a azylových konaní tak, aby v súlade s minimálnymi zárukami azylového konania boli zabezpečené dôstojné podmienky pre ich život na území Slovenskej republiky. V prípade pobytu žiadateľov o udelenie azylu mimo azylových zariadení však ministerstvo vnútra bude zabezpečovať, resp. uhrádzať len nevyhnutné výdavky na základnú zdravotnícku starostlivosť.

K § 27

V súvislosti so zamestnávaním azylových konaní, povinnou školskou dochádzkou azylových konaní a poskytovaním dávok sociálnej pomoci zákon o azyle odkazuje na osobitné právne predpisy.

K § 28

Vymedzuje sa cieľ a rozsah integrácie azylantov do spoločnosti. Podrobnosti v súčasnej dobe upravuje Komplexný program integrácie cudzincov s priznaným postavením utečenca do spoločnosti schválený uznesením vlády č. 105 zo dňa 6.2.1996.

K § 29

Ustanovujú sa podmienky na poskytovanie dočasného útočiska odídencom, ako aj práva a povinnosti odídencom počas ich pobytu na území Slovenskej republiky. Spravidla na výzvu príslušnej medzinárodnej organizácie, Úradu Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov alebo členských krajín Európskej únie o potrebe spravodlivého rozdelenia bremena migrácie, je vláda kompetentná rozhodnúť o poskytnutí dočasného útočiska /určiť začiatok, podmienky a ukončenie dočasného útočiska/ a vyčleniť na jeho realizovanie potrebné finančné prostriedky.

K § 30

Postup pri vyhlásení cudzinca, ktorý žiada o poskytnutie dočasného útočiska, je obdobný ako v prípade žiadateľov o udelenie azylu.

K § 31

Upravuje sa postup pri rozhodovaní o poskytnutí dočasného útočiska. Zastavenie konania pri rozhodovaní o poskytnutí dočasného útočiska, okrem štandardných dôvodov podľa ods. 5 písmena a) a b) sa ustanovuje aj v prípadoch, ak cudzinec požiada o udelenie azylu alebo ak prejde pod režim podľa zákona o pobyte cudzincov.

K § 32 a 33

Dôvody zániku dočasného útočiska vychádzajú najmä zo situácie, keď už nie je potrebné poskytovať odídencom túto formu ochrany.

Zrušenie poskytovania dočasného útočiska prichádza do úvahy v prípadoch, ak ministerstvo môže odôvodnene predpokladať, že sa na odídencu vzťahuje čl. 1 F Dohovoru o právnom postavení utečencov alebo čl. 33 ods. 2 tohto dohovoru alebo ak cudzinec získal postavenie odídenca podvodným spôsobom.

K § 34

Obdobne ako je to v prípade preskúmavania neprávoplatných rozhodnutí v azylovom konaní, navrhuje sa, aby aj v konaní o poskytnutí dočasného útočiska, resp. o zrušení dočasného útočiska, rozhodnutia ministerstva preskúmaval súd.

K § 35 a 36

Upravujú sa niektoré osobitosti vo vzťahu k právam a povinnostiam cudzincov žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídencom, inak platia ustanovenia zákona, ktoré upravujú práva a povinnosti žiadateľov o udelenie azylu.

K § 37

Vzhľadom na povinnosť plniť medzinárodné záväzky, ku ktorým sa Slovenská republika zaviazala v rámci medzinárodných dohovorov upravujúcich oblasť starostlivosti o utečencov (azylantov), ustanovuje sa spolupráca obcí s ministerstvom vnútra, ako rezortom zodpovedným v danej oblasti, pri vytváraní priaznivých podmienok na zriaďovanie a prevádzku azylových zariadení na ich teritóriu.

K § 38

Ustanovuje sa oprávnenie Policajného zboru vykonávať prehliadky cudzincov ubytovaných v azylových zariadeniach.

K § 39 až 41

Ministerstvo vnútra ustanoví podrobnosti o podmienkach pobytu cudzincov v azylových zariadeniach, vnútorné poriadky a ich prevádzkovanie, ako aj vstup cudzích osôb do týchto zariadení. Dôraz sa bude klásť najmä na ochranu a starostlivosť o maloleté osoby bez sprievodu, osamelé ženy a rodiny s deťmi, ako aj o osoby vyžadujúce osobitnú starostlivosť (napr. traumatizované osoby).

K § 42 až 46

V zmysle s čl. 35 Dohovoru o právnom postavení utečencov sa ustanovuje spolupráca ministerstva vnútra s Úradom Vysokého komisára Organizácie Spojených národov pre utečencov, ďalej spolupráca s Medzinárodnou organizáciou pre migráciu najmä v oblasti návratov zamietnutých žiadateľov o udelenie azylu do krajín pôvodu alebo iných tretích krajín, ako aj s príslušnými mimovládnyimi organizáciami, napríklad Slovenským Helsinským výborom, Organizáciou na pomoc utečencom, Bjornsonovou spoločnosťou, Spoločnosťou ľudí dobrej vôle, Slovenskou katolíckou charitou a pod.

K § 47

Toto ustanovenie v súlade s čl. 33 o zákaze vyhostenia alebo vrátenia („refoulement“) Dohovoru o právnom postavení utečencov a čl. 3 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd upravuje zákaz vyhostenia alebo vrátenia žiadateľa o udelenie azylu, azylanta, cudzinca žiadajúceho o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídencu z dôvodov uvedených v týchto medzinárodných dokumentoch, ku ktorým Slovenská republika pristúpila.

K § 48

Ustanovujú sa druhy evidencií, ktoré súvisia s pôsobnosťou podľa tohto zákona a rozsah ich vedenia, pritom ministerstvo vnútra je povinné zabezpečovať ochranu osobných údajov v informačných systémoch podľa osobitného zákona.

K § 49

Upravuje sa výmena osobných údajov o žiadateľoch o udelenie azylu, azylantoch a cudzincoch žiadajúcich o poskytnutie dočasného útočiska a odídeňcoch s iným štátom.

K § 50

Ustanovuje sa, ktoré výdavky súvisiace s pôsobnosťou tohto zákona znáša ministerstvo.

K § 51

Za porušenie povinností ustanovených v tomto zákone sa umožňuje ministerstvu odňať vreckové žiadateľovi o udelenie azylu, cudzincovi žiadajúcemu o poskytnutie dočasného útočiska alebo odídeňcovi.

K § 52

Ustanovuje sa vzťah k správneho poriadku v konaní podľa tohto zákona.

K § 53

Vláda Slovenskej republiky na základe spoločného návrhu ministerstva zahraničných vecí a ministerstva vnútra nariadením vydá zoznam krajín, ktoré považuje za bezpečné tretie krajiny a bezpečné krajiny pôvodu. V nadväznosti na medzinárodnopolitickú situáciu bude zoznam priebežne aktualizovaný.

K § 54

Prechodné ustanovenia určujú postup pri posudzovaní žiadostí cudzincov o udelenie azylu podaných pred účinnosťou tohto zákona a ďalej sa vysporiadávajú s dokladmi vydanými podľa doterajších predpisov, ako aj s doteraz používanými pojmami.

K § 55

Zrušujú sa doteraz platné všeobecne záväzné právne predpisy týkajúce sa utečeneckej problematiky.

K čl. II až IV

Navrhuje sa zmena a doplnenie niektorých právnych predpisov, ktoré bezprostredne súvisia s navrhovaným zákonom, a to najmä v súvislosti s potrebou osobitnej úpravy vo vzťahu k azylantom.

Zmena Občianskeho súdneho poriadku je potrebná z dôvodu prelomenia zásady, že rozhodnutia ústredných orgánov štátnej správy preskúmava vždy Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako aj z dôvodu určenia miestnej príslušnosti súdov.

K čl. V

Navrhuje sa, aby zákon o azyle nadobudol účinnosť 1. januára 2003 s výnimkou § 11 ods. 1 písm. a), ktoré nadobudne účinnosť dňom nadobudnutia platnosti zmluvy o pristúpení Slovenskej republiky k Európskym spoločenstvám.

V Bratislave 27. marca 2002

Mikuláš DZURINDA

predseda vlády
Slovenskej republiky

Ivan ŠIMKO

minister vnútra
Slovenskej republiky

